

Neprikišusoma LITHUANIA Independent Lithuania

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba.
Published by the Lithuanian League of Canada.
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Adresas: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q. Canada.

Nr. 27 (221) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1951 m. LIEPÓS-JULY 12 d.

PRICE 10 c. XI METAI

DIDELIŲ SKERSVĖJŲ SAVAITĖ

KOREJOJE DERASI DĖL TAIKOS JTO — P. KOREJOS IR KINIJOS ATSTOVAI. PRASIDĖJO MAISTAI
PRIEŠ SOVIETŲ OKUPACIJĄ EUROPOS VIDURY JE. BADAS PABALTIO VALSTYBĖSE. BUS
DAUGIAU NAUJŲ ŽINIŲ IS LIETUVOS.

Praėjusi savaitė blaškėsi politiniuose skersvėjuose, kuriuos sukėlė taikos derybos Korejoje, nauji Irano naftos konflikto bylos reiškiniai, JAV prezidento Trumano laiškas Rusijos prezidentui Švernikui, tarp tautinių organizacijų rezoliucijos, ginkluotas maistas prieš sovietus Čekoslovakijoje ir nuolatinis susirūpinimas pasirodinti gintis nuo agresijos, kuri, daugelio politikų nuomone, ne tikai nesumažėjo, bet atvirkščiai — bando rasti naują užsimaskavimą.

Žinoma, dėmesio centre yra taikos derybos Korejoje.

Pasitarimai dėl derybų prasidėjo liepos 8 d., o pačios derybos Kaesongo mieste — liepos 10 d. Paskutinės žinios sako, kad prasidėjo derybos... dėl dienotvarkės, kaip ir Paryžiuje. Vakarietių atstovas tačiau pareiškė, kad pirmojo posėdžio vaisiai esą patenkinami. Derybų komisija turėjo jau tris posėdžius, bet toliau dienotvarkės dar nepasistumdė. Mūsų šioje fronte tebevyksta, priešas puola visu atkaklumu.

Amerikos atsakingi vyrai pa reiškė, kad

taikos pasiūlymai nė kiek nesumažino grėsmės

ir nė kiek nepakeitė Rusijos nusistatymų. Todėl JAV prezidentas rado reikalingą kreipimąsi į SSRS vyr. tarybos pirmininką, vad. „prezidentą“, Šverniką specialiu laišku, kuriuo jis palydėjo JAV kongreso priimtą rezoliuciją dėl JAV tautų draugingumo pareiškimo SSRS tautoms. Prezidentas prašė Šverniką tą atsisaukimą paskelbti Rusijos tautų žiniui, nes jos nežino, ką JAV tauta galvoja. Prezidentas pareiškia, kad taika bus tada, kada bus gera atvira ir nuo širdi informacija, kada reikšminga valia. Tą pačią mintį Paryžiuje pakartojo senatorius MacMagonas, rezoliucijos autorius, dabar viešėj Europoje. Bet... ar gi Rusijos diktatoriai gali paskelbti žmonėms, tai, ką slepia užsidarę geležine uždanga?

Irano naftos konflikto klausimas neaprimsta ir gresia pavojais. Todėl Trumanas pakartotinai kreipėsi į Irano premjerą Mossadegh, kuriam pasiūlė kviečiant specialų patarėją Hopkinsą, kad šis klausimui rasti taikingą išeitį. Lig šiol naftos klausimas vis dar tebeįsidėja, nes Iranas atmetė Hagos tribunolo pasiūlymus, pradėti šalių derybas.

Didelį skersvėjį sukėlė netikėtai įsidedę vidaus konfliktai vidurinėje Europoje. Jie didelių nemalonių sukelia Maskvai ir Kominformui.

Čekoslovakijoje prasidėjo ūkininkų maistas, kurių jau negali nutylėti nei oficialioji komunistų spauda. Prahos oficiozas „Rude Pravo“ praneša, kad Moravijoje ūkininkai sukėlė ginkluotą pasipriešinimą kai iš jų valdžia pareikalavo atiduoti produktų duokles, kurias jie palaikė atviru plėšimu. Ūkininkai esą numalšinti policijos ir kariuomenės.

Vengrijoje prasidėjo maisto produktų krizė.

Oficialios žinios yra tokios, kad Vengrijoje guvulių buvo išskerstas toks kiekis, kaip nie kuomet, bet Vengrijos žmonės

mėsos negalėjo nusipirkti, o dabar atėjo visiškai badas. Žmonės klausia, kur visa tai dingsta. O atsakymas ir be atsakymo aiškus — suvalgo viską „viskuo pertekusi“ Rusija...

Bulgarijoje neramumai tęsiasi. Ūkininkai kovoja prieš kolchozus.

Ir Pabaltijo kraštuose prasidėjo reikštingas badas.

Apie tai pasakoja repatrijų tieji iš Rytprūsių ir Klaipėdos vokeičiai. Gal dėl to Jugoslavijos pasieniuose Rusijos saulėlatai pradėjo provokuoti incidentus, dėl kurių Jugoslavija turėjo pareikšti protesto notą Vengrijai ir Bulgarijai. Labai galimas dalykas, kad vidurio Europos ir Balkanų tautų gali trukti kantrybės dėl daromų su jomis Rusijos diktatorių eksperimentų ir gali prasidėti atviras sukilimas.

Apie gyvenimą Pabaltijo valstybėse artimiausiuose „NL“ numeruose skaitysite gautas iš repatrijų žinias.

Dabar gi tikrai konstatuojama, kad ten žmonės gyvena kaip ant vulkano, kuris gali prasi-

DIDELĖ VILNIAUS AUŠROS VARTŲ. PARAPIJOS SUKAKTIS HAMILTONE

I. Iškilmingos pamaldos bus laikomos labai gražiamu parke: Mount Cenacle, Fennel Av. — Systr or Social Service, dalyvaujant Hamiltono Vyskupui J. F. Ryan, D. D. Liepos 22 d. Hamiltono Vilniaus Aušros Vartų parapija švenčia savo džiaugsmingą ir reikšmingą šventę, trejų metų sukaktį nuo jos įsikūrimo. Apie Hamiltoną daug esate girdėję. Čia yra Kanados širdis — pramonės ir fabrių centras. Daugelis lietuvių, baigę sutartis, susispietę į didesnius miestus. Kadangi Hamiltone įsikūrimo šalys yra labai patogios, uždarbis yra daug geresnis, negu kitur, todėl po trijų metų atsirado lietuvių per tūkstantis. Prieš trejus metus Hamiltone lietuvių buvo vos 100. Kada 1948 metais gegužės 13 d. kun. Dr. J. Tadauskas laikė pirmąsias šv. Mišias, dalyvavo vos 20 lietuvių. Tuo laiku mes neturėjome nei bažnyčios, nei klebonijos. Hamiltono Vyskupas mūsų dabartinį kleboną buvo paskyręs Vengrių sesučių „Systems of Social Service — Maunt Cenacle Fennel Av., kapelionu, maždaug 6 mylios nuo miesto. Pirmomis dienomis negausus lietuvių būrelis sudaro parapijos užuomazgą, kuris vieningai ir nuoširdžiai lankė lietuviškas pamaldas, kurios vyko mažame gerųjų sesučių viršininkės laikinai pavestame kambaryje.

Tik tokia vieninga ir darbšti lietuvių parapijos užuomazga galėjo laukti ir tikėtis šviesios ateities. Iš tikro, parapija augo labai sparčiai. 1948 m. liepos mėn. netoli to vienuoly no buvo labai meniškai papuoštas altorius, ant kurio buvo atnaušaujama šv. Mišių auka už lietuvių ir po pamokslų kun. Dr. J. Tadauskas pranešė, kad mūsų parapija nuo šiol vadinsis Vilniaus Aušros Vartų vardu. Parapija, juk tik mažas žmonių būrelis. Tačiau pa mokslo mintys visus lietuvius nuramino: „Aušros Vartų Marija, kuri globojo lietuvius per

veržti kiekvieną minutę.

Laisvųjų darbininkų ir socialistinių internacionalai labai aiškiai demaskavo komunistų diktatūros smurtą, jos propagandos apgaulę ir darbo žmonių persekiojimą. Kaip žinoma, darbininkų Konfederacijos konferencija vyko Italijos Milane, o socialistų Internacionalo — Vokietijos Frankfurte.

Slaptieji SSD tribunolai

Vieno iš rytų zonos pabėgusio „liaudies vachmistro“ žiniomis, vokiškasis (kom.) zonos gestapas — SSD — paskutinių mėnesių laikotarpį įsteigė eilę slaptųjų tribunolų, kurie jau nuteisė įvairiomis bausmėmis 35.000 asmenų, iš jų 20 mirties bausme. Prievartos bams ir sunkių darbų kalėjimu nubauti 80 zonos intelektualų ir 18 aukštųjų „volkspolizei“ (karininkų). Nutestųjų pavardės laikomos paslaptimi. Pabėgusis tarnavo vyr. tribunolo

ISTISUS AMŽIUS, NEAPLEIS IR VARGŠŲ EMIGRANTŲ HAMILTONE

Ištiesus amžius, neapleis ir vargšų emigrantų Hamiltone. Ta diena tai buvo džiaugsmo ir triumfo diena. Tačiau po tos dienos prasidėjo nauji vargai ir rūpesčiai. Žmonių skaičius didėja, kur pasidėsime žiemą... klausė ne vienas lietuvis kunigo klebono. Jis visus nuraminavo, kad Aušros Vartų Marija mus neapleis. Ir štai, J. E. Vyskupas Dr. J. F. Ryan pasiūlė sporto salę, kurią ir leido atsiremontuoti ir bažnyčiai. Visi lietuviai žaibo greitumu ėmėsi darbo. Po trijų mėnesių sporto salė virto jautia, kuklia lietuviška bažnyčia. 1951 m. liepos mėn. 22 d. sukanka 3 metai nuo mūsų parapijos įsikūrimo. Tą dieną lietuvių hamiltoniečiai nori labai iškilmingai atšvęsti, todėl labai nuoširdžiai visi atsidėję ruošiasi tai šventei. Liepos mėn. 22 d. 11 val. ryto bus iškilmingos pamaldos, dalyvaujant Hamiltono Vyskupui J. F. Ryan, daug dvasiškių, žymių veikėjų. Per šv. Mišias giedos studentų choras iš Amerikos ir solistai. Jaunimas iškilmingai eis šv. komunijos. Ta proga nuoširdžiai kviečiame iš visų lietuviškų kolonijų lietuvius į tą mūsų triumfo šventę. Ši šventė mus visus suartins, bus gera proga sulenkinti kelius padėkoti Aušrai — siąjam už globą, paprašyti malonių pasilikusiems Tėvynėje. Tegul nė vienas neatsilikia neatvykęs į tą šventę.

Pamokslą pasakyti yra pakviestas žymus pamokslininkas ir lietuvių tėvas Prelatas J. Balkūnas.

II. Po pamaldų jauki ir linksma gegužinė - piknikas.

Gegužinė įvyks tuoj po pamaldų gražioje pakalnėje prie upelio maždaug 15 mylių nuo Hamiltono. Ten veiks bufetas su skaniais valgiais ir gaivinan- Nukelta į 10 puslapį.

PRANEŠAME GG SKAITYT OJAMS, KAD DĖL ATOSTOGŲ „NEPRKLAUSOMA LIETUVA“ IŠEIS TIKTAI LIEPÓS 26 DIENĄ, VIENĄ SAVAITĘ PRALEIDUS.

Gana reikšmingą faktą sudaro daugelio valstybių pareiškimai, kad jos

baigė karo stovį su Vokietija. Tai padarė D. Britanija, Australija, N. Zelandija ir daugelis kitų, o JAV prezidentas prašė kongresą priimti tokį pat nutarimą. Tokiu būdu, Vokietija vis daugiau teisių gauna ir netenka naštos, kurią jau užkrovė Hitlerio diktatūra.

Iš už geležinės uždangos

LĖKTUVU IS BERLYNO

slaptajame decernate Berlyne. Olimpiadai trūksta patalpų ir vaistų.

„Demokratiniame“ Berlyno sektorių prakaituoja 1949 m. Budapešte įvykusios sporto šventės ekspertai. Nežiūrint kiekiausio spaudimo, iki šiol iš gyventojų pasisekė išspausti 92.000 privačių patalpų. Patalpos rekvizuojamos aplink visą Berlyną, 60 km spinduliu. Laukiama 620.000 dalyvių. Komunistų korespondentai skundžiasi, kad iki šiol nepasisekė „sporto draugų sąrašus“ įtraukti pusę zonos sąnimu.

Gyventojai rugpjūčio 5 d. prasidėsiančią „sporto šventę“ vadina „taukų švente“. Mat, jau ilgesnis laikas, kai neduoda taukų ir mėsos, nors kortelės turi. Šiuo būdu norima „sportininkams“ suteikti 15.000 to maisto. Rusija maistu prisideda: atvežė pilnus... penkis vagonus.

Prasidėjo mobilizavimas

NVDR radijo pranešimu, liepos pirmą rusų zonoje pradėjo mobilizuoti „Freie Deutsche Jugend“ narius trijų metų karinei prievolei. Mobilizacijos planu šaukiama 90.000 narių

LIETUVIŲ ISVYKUSIŲ I KANADĄ SĄRAŠAS

1951. V. 5 d. „SS Ana Salen“:

Vilčiauskas Jonas
Pečiukaitis Povilas
Savickas Algirdas,
Gudelis Jonas,
Gudelienė Elfrieda
Tuskas Kazimieras
Tuskienė Elena
Klupšas Eugenija
Lipinis Vladas
Lipinienė Klaudija
Birszwilskis Jurgis
Birszwilskienė Marija
Birszwilkytė Gertruda
Birszwilskis Kurtas
Birszwilskis Petras
Brakas Antanas
Gečas Vaclovas
Gečas Liudvikas
Gečas Povilas
Josienė Magdalena

1951. VI. 18 d. „General Taylor“:

Misevičius Petras
1951. V. 19 d. „SS Nelly“:

Aniulauskas Julius
Aniulauskienė Klarisa
Grymienė Kazimiera
Grimytė Aristida
Grimas Helmutas
Surdokas Stasys
Prišmantienė Vanda
Venckevičius Vytautas
Venckevičienė Felicija

POLITINIS VEIDRODIS

pagal
naujausį NEWSWEEK periskopą
— Rašo Dr. Aušrotas —

Bradley nelaukia poilsio

Pagal gerai informuotus Vashingtono šaltinius, gen. Omar Bradley, sutikdamas likti ant-rajam terminui JS viršininku, išvėlė daug giliau į darbą, negu jis tai galėjo numatyti. Jei gu ateinančių pavasarį Eisenho weris išsikisų į politinį gyvenimą, tada yra beveik visiškai tikra, kad Bradley turėtų už-
imti V. Europos karo vado vietą.

Taikos panika Japonijoje

Japonijos prekybinį gyvenimą paniškai palietė Korejos ug nies sustabdymas. Japonai neblogai uždirbo, kaip vietini ar čiausi karo reikmenų tiekėjai. Išskiriant ginklus, jie teikė vis ką, pradedant elektros lempute ir baigiant moderniu garvežiu. Jie yra išsigandę dėl staigos, galinčios jų biznį nutraukti situacijos. Pinigų gavimas iš bankų yra taip suvaržytas, kad Tokio bijomasi, jog kurios firmos nepasisekimas galis iššaukti visuotinį griuvimą.

Vieta Japonijos sutarčiai

Šiandien yra paąšiausia, kad San Francisco bus pasirinkta vieta, kur būsianti pasirašyta Japonijos taikos sutartis.

Japonų laivų statybos įmonės juokiasi iš britų baimės, kad japonai tapsią rimtais laivų statybos varžovais Anglijos laivų statybos pramonei. Nors anksčiau japonų statyklos buvusios pigiausios pasaulyje, jie dabar, dėl pakilusių pragyvenimo išlaidų ir importuojamos iš užsienio anglies turi imti tiek, kiek amerikiečiai, ksa yra žymiai daugiau negu britų ar vokiečių kainos.

Taip pat ir Strachey

Šiuo metu esanti gera progą, kad ir John Strachey, dabartinis karo ministeris pabėgs iš darbiečių vyriausybės ir prisijungs prie kairiojo sparno jėgų sukilėlio Aneurin Bevano, apleidusio kabinetą balandį dėl ginklavimosi programos vykdymo.

Tarp kita ko, Anglijos vyriausybė galinti būti greit priversta siųsti savo nuožūria darbininkus ir aviacijos pramonę.

Tokios bendrovės, kaip de Havilland statančios Vampire ir Venom spausminius naikintojus skubiai reikalingos tūkstančių papildomų darbininkų.

Už uždangos

Maskva spaudžia Rumuniją, kad ši pakeistų savo V. Europos pavyzdžio geležinkelio bėgių platumą į rusiškuosius. Tai įgalintų sovietų kariuomenę tiesiai pervežti ligi Jugoslavijos sienų nekeičiant ešalonų. Tai lygiai sumažintų Rumunijos siunčiamų į Rusiją siuntų kainas.

Apytikriai, sovietai naudoja apie 1.000 traukdytojų, kludančių VoA (Amerikos Balso) pranešimus į Rusiją.

Daugiau negu idealizmas

Indijos min. pirm. Nehru kreipimasis į Irano premjerą Mossadegh, kad šis būtų atsargus žibalo reikale. Irano žibalo versmnių užblokavimas pirmoje eilėje pirmiausiai palietų Indijos kuro šaltinį. Tuo metu, kai būvę pabrėžiama Irano žibalo svarba V. Europai, yra neginėjamas faktas, kad šis žibalas daugiausia teka į rytus ir pietus — Indiją, Pakistaną, Afriką, Australiją ir Tol. Rytus.

Vogeler rašo

Apie savo 17 mėn. kalinimą Vengrijos kalėjimuose R. Vogeler rašo savo prisiminimus, kurie būsia pradėti spausdinti rudenį N. Yorke išeinančiame „The Saturday Evening Post“.

Kun. V. Šarka.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakciniai Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieškojimų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Visdėlto datą keiskime

Žmonijos kultūros istorijos Sosto. Inocentas IV ši Min-laiptuose krikščionybės atėjimas sudarė naują kultūrinę pa-kopą. Ir mums svarbu išsiaiš-kinti lietuvių tautos oficialų at-sistojimą ant tos kultūrinės pa-kopos.

Reikia apgailestauti, kad dar ligšiol mes nesame įsisąmoni-nę, kaip visai savarankiškos tautos žmonės. Net tūli mūsų mokslininkai vis dar tebesilai-ko svetimųjų mums įteigtų min-čių ar bent laikos atmosferoje, kuri yra tų svetimųjų sudary-ta ir jų palaikoma.

Ir Lietuvos krikšto datą — 1387 metus — mums įteigė len-kai. Istorijos faktai gi rodo vi-sai ką kita. Štai tie faktai trum-poje „Eltos“ santraukoje: „Prieš 700 m., būtent — 1251 m., Lietuvos valstybės kūrėjas ir lietuvių tautos vienytojas Mindaugas, apsikrikštijęs su vi-sa savo šeima ir, kaip popie-žius Inocentas IV nurodo savo bulėje, dideliu skaičiumi lietu-vių. Apie savo krikštą Mindaug-as painformavo popiežių, pa-siūsdamas specialią delegaciją ir prašydamas priimti ji bei vi-są lietuvių tautą savo globon. Popiežius Inocentas IV 1251. 7. 17 raštu pareiškė, kad jis su džiaugsmu sutinka globoti Mindaugą ir visus jo krikščio-nis, išpėdamas kaimyninius vyskupus, kad jie paremtų Min daugo pradėtą Lietuvos krikš-čionimo darbą.

Pirmuoju Lietuvos vyskupu buvo paskirtas vokiečių Kristi-jonas, kuriam talkininkavo pranciškonai su domininko-nais, o antruoju vyskupu Gnie-zeno arkivyskupas įšventino domininkoną Vitą. Pirmoji vyskupija buvo įkurta Žemai-čiuose, Raseinių ir Betygalos srityje, o antroji pietinėje Lie-tuvoje, jotvingių žemėje, apie Veisiejus. Iš abiejų vyskupių Mindaugas pasiryžo sudaryti Lietuvos bažnytinę provinciją, tiesiog priklausančią nuo Sv.

Dėl dabarties ir ateities

Neginčijama yra tiesa, kad būti spaudos bičiuliais, platin-apie tautos kultūrą yra spren-džiama pagal jos spaudą. Fak-tas taip pat neginčijamas, kad nekultūringos tautos visai spau-dos neturi. Ir juo kultūringes-nė tauta, juo jos spauda yra didesnė. Todėl Lietuvos žur-nalistų sąjunga spaudos plati-nimo šūkiį parinko labai gal-drastišką, bet teisingą: „Lau-kiniai žmonės laikraščių neska-i-to“.

Apie lietuvių tautą kitos tau-tos yra susidariusios net labai gera nuomonė, gal net jau ne-realiai pergera. Tiksliai neat-simenu, bet, regis, JAV pre-zidentas D. Ruzveltas yra pa-sakęs, kad lietuvių tauta yra tuo ypač nuostabi, kad savo valstybės nepriklausomybę yra iškovojoši rašomąja plunksna, atseit — spaudos pagalba.

Tegul tai būtų gražus kompli-mentas, bet toks komplimen-tas mums yra tikrai malonus. Jis, be to, mums sudaro gražią reklamą, lietuvių atestuoją iš pačios gerosios pusės. Laikan-tis šio teigimo, mums niekas negali primesti ano Lietuvos žurnalistų premijuoto propa-gandinio šūkio.

Štai, kodėl mes ypatingai tu-rėtume ir Kanadoje gyvenda-mi juo stipriau paremti šio pre-zidento Ruzvelto lietuviams taikyto teigimo tikrumą: mes ypatingu atsidėjimu turėtume

Priimdami krikštą ir vaini-kuodamasis Lietuvos karaliu-mi, Mindaugas įsijungė su vi-sa tauta į krikščioniškųjų tau-tų šeimą. 1255 m. jis net buvo išgavęs iš popiežiaus bulę, už-tikrinančią, kad po jo mirties vienas iš jo apkrikštytų sūnų bus vainikuotas Lietuvos kara-liumi. Už tautos vienijimą ir katalikybės įvedimą paskiau jis buvo savo varžovų nužudytas. Drauge žuvo du jo sūnūs ir vi-sa eilė valstybininkų. Karalie-nė Morta ir visa eilė apsikrikš-tijusių betgi liko ligi mirties iš-tikimi savo naujam tikėjimui.

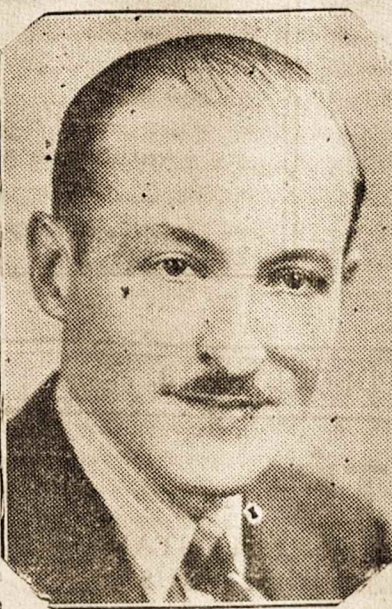
Nors po 12 laisvės metų pas-čiau krikščionys sutiko daug kliūčių, bet krikščionybė nebu-vo visiškai palaužta. Vytauto ir Jogailos laikais įvykdytas masinis krikštas, kaip pažymi kat. istorikai, sudarė tikrai antrąjį Lietuvos krikšto eta-pą.

Cia yra suminėti istori-niai faktai, kurie rodo, kad ir kaip kritiškai mes būtume, vis-dėlto yra faktas, jog krikščio-nybė Lietuvoje buvo įvesta 1251 metais, o 1953 metais bu-vo įsteigta ir savarankiška baž-nytinė Lietuvos provincija.

Kad krikščionybė Lietuvoje nelengvai įsigalėjo, tai dar ne-reiškia, kad ją lenkai įvedė. Krikščionybė niekur lengvai ne-įsigalėjo. Daugelyje žemės vie-tų ir dabar praktiškai ji dar nė-ra įgyvendinta.

Todėl, akivaizdoje faktų, at-sipalaidokime svetimųjų pava-džio ir oficialiąją Lietuvos krikšto datą keiskime iš 1387 metų datą, kuri ir yra tikroji lietuvių oficiali krikšto data.

J. K.

Turbūt ne visi mes žinome, kad Kanadoje turime didelį Lie-tuvos bičiulį, Montrealio žy-maus advokato, Kanados Par-lamento ir darbo viceministe-rio asmenyje.

Tai didelės visuomenės ir po-litinės veiklos, ūmariai išsily-dinusios spalvingos karjeros žmogus. Gimęs prieš keturias dešimt dvejus metus Montre-alyje, augęs vos dar besikurian-čioje šio miesto Verduno da-lyje, ir baigęs čia filosofijos, literatūros ir teisės mokslus „Cum Laude“, jis imasi advoka-to profesijos. Šiandien jau 18 metų kai P. E. Cote verčia si advokatūra firmos „Nadeau, Cote & Nadeau“ vardu (159 Craig ir Verdun), laimėdamas ne vieną garsią bylą, kad ir sa-kytume pernai plačiai spaudos minėtą „Narkotikų“ bylą. Be savo laisvosios profesijos dar-bo, jis gyvai dalyvauja visuo-meninėje veikloje, eidamas vi-sos eilės organizacijų pirminin-ko pareigas, nešdamas neleng-vą, bet garbingą, iki gyvos gal-vos uždėtą, Hospital general de Verdun valdytojo prievolių našta ir atlikdamas Montrealio prekybos Rūmų nario darbus.

Ypač p. Cote gausus savo politinės karjeros ataidais. 1940 metais jis pirmą kartą iš-

P-lę IRENĄ IVAŠKEVICIŪTĘ

ir

p. VYTAUTĄ GAVELĮ,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikinu ir linkiu gražios ateities.

Justinas Bakutis.

giau kur išvykstama; matoma-si gegužinėse - piknikuose; da-riamos ekskursijos. Todėl ir nusistatyta padaryti vasarinį „Nepriklausomos Lietuvos“ platinimo vaju.

Vajaus metu nusistatyta vi-

sose vietovėse, kur tikrai yra

lietuvių, atlankyti, juos pama-

tyti ir juos paprašyti, kad dar

nėra užsiprenumeravę, užsi-

prenumeruoti „Nepriklausomą

Lietuvą“.

Kad šis tikslas galima būtų

lengviau pasiekti, visi „NL“ bi-

čiuliai — bendradarbiai, platin-

tojai ir visi geros valios inicia-

toriai — imasi iniciatyvos su-

daryti „Nepriklausomos Lietu-

vos“ bičiulių būrelius kiekvie-

noje vietovėje. O dideliuose

miestuose — sudaryti ir rajo-

ninius būrelius. Būreliai visų

pirma pasidalina miestus rajo-

nais ir gatvėmis ir sistemina-

gi atitinkamus lietuvių gyve-

namus butus, įeigu kaip ki-

taip jų gyventojų negali pama-

tyti.

Kontaktui palaikyti, gal,

kaikuriems nurodymams gau-

ti, būreliai praneša centriniam

būreliui savo adresus šiuo ad-

resu: „NL“ 7722 George St.,

Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Mieli tautiečiai, ir aš kreip-

piusi į Jus: sudarykite ga-

limai stiprią spaudos bičiulių

vienybę, kad „Nepriklausomos

Lietuvos“ skaitytojų skaičių pa-

keltume bent ligi 5.000. Vien

Montrealy galėtų būti skaity-

tojų apie 3.000, o Toronto ne-

mažiau kaip 2.000. O kur dar

kitos lietuvių gyvenamos vito-

vės, priskaitančios, įeigu ne

tikstančius, tai šimtus?!

Pateisinkime ne vieno tikrai

Ruzvelto mums taikytą įverti-

nimą. Parodykime ne tikrai

visam pasauliui, kad lietuvių

renkamas į Kanados parlamen-tą Ottawoje ir po penkerių me-tų gražios sėkmės palydėtos kadencijos jis vėl išrenkamas į vyriausius Kanados valdžios šeimininkus; šiuose rinkimuo-se jis jau nuostabiu lengvumu nugalė dešimt savo priešu, kan-didatų, siekiančių tos vietos.

Beje, tiek Parlamentas, tiek jo užribiai jam taip pat mirga apšviomis pareigomis. Šit jis vicepirmininkauja Atstovų Rū-mų privilegijų ir rinkimų komi-sijai, Karo išlaidų ir ekono-mijos komisijai, o taip pat Lai-kinajai Patariamajai UNESCO (Jungtinių Tautų ekonominės, mokslinės, kultūrinės organiza-cijos) komisijai Kanadoje. Taip pat jis yra Atstovų Rū-mų Pramonės Santykių Komi-teto ir Parlamento ypatingo-sios rinkimų įstatymui pakeisti komisijos pirmininkas ir, pa-galiau, Kanados delegatas Že-nevos Tarptautinio Darbo Biu-ro konferencijoje (1948 m.) ir nuo 1947 m. parlamentinis Dar-bo viceministeris. Be to, pažy-mėtina, kad į šį platų jo parei-gų tinklą montrealiečiai įne-ria dar vieną: 1949 metais 17.000 balsų dauguma jis išrenka-mas į Montrealio Verdun - La-salle savivaldybės Tarybą, t. y. tūkia balsų dauguma, kurią visoj Kanadoje tepašoka jo še-fas, ministeris pirmininkas St. Laurent pelnytis balsais.

Tad kad ir šis pabrūkšmus jo karjeros gijų sklistelėjimas jau pakankamai aiškiai parodo p. Cote ryškiosios asmenybės bruožus ir leidžia jame įžiūrėti bręstančio ne pilko valstybi-ninko ateitį.

Zinodamas apie jo mums draugiškumą, panorau su juo pasimatyti. Jis patyręs mano pageidavimą, tuoj be jokio ce-remoninio pasipitimo ar didy-bės apraiškų mielai priėmė ir tad aš turėjau progą paklausti:

— Kada Jūs pirmą kartą su-sitikote su lietuviu?

— Tai jau senokai,—sako jis—grazia, beveik Senos krantų gy-

ventojų tarpe,—kai aš dar ne-buvau išrinktas į Parlamentą. Pirmą kartą susitikau su lie-tuviais 1938 metais pas savo tėvą, kuris Verdune turi baldų prekybą.

— Zinau, kad Tamsta dau-geliu atveju esi pareiškęs sim-patijų bei draugiškumo lietu-vių tautai, tad būtų įdomu iš-girsti, kas būtent sukėlė tą simpatiją.

— Mano simpatiją lietu-viams pažadino pirmieji su jais santykiai. Susidurdamas su jais, šiais mano tėvo klientais, aš pažinau jų gerąsias savybes: jų didelį darbštumą, taupumą ir jų gražų Kanados papročių bei tvarkos respektavimą. Ypač 1940—1941 metų Lietuvos tra-giškieji įvykiai dar labiau pa-gilino simpatijas lietuvių tau-tai.

— Kip Jūs, p. Cote, asme-niškai galvojate, ar Lietuva at-gaus savo laisvę?

— Nėra jokios abejonės, kad Lietuva, turėdama pilną teisiją ir nepriklausomybę, susi-lauks pirmąją progą laisvųjų tautų pripažinimo, kaip ir nū-dien jų dauguma tai pripažįs-ta. Aš tikiu, kad Lietuva at-gaus nepriklausomybę, kai tik Rytų Europoj bus atstatyta se-noji demokratinė tvarka.

— Kiek galiu spręsti lietu-viai, kurie atvyksta iš Angli-jos į Kanadą, tuoj čia pajunta socialinio draudimo stoką, nes čia neveikia tas sveikatos drau-dimas, kuriuo jie ten naudojosi. Todėl būtų įdomu išgirsti iš Jūsų, ar Kanados atsakinguo-s sluogsnuose keliama min-tis įvesti panašų draudimą, ku-ris veiklia Didžiojoje Britanijo je ri Australijoje.

— Jau nuo 1940 metų Ka-nados įstaigos svarsto sveika-tos draudimo klausimą. 1943 — 1944 metais Parlamento

Ypatingoji socialinės pagalbos komisija svarstė sveikatos drau-dimo įstatymo projektą. Pirmu-tinis ir sunkiausias sunkumas, su kuriuo parlamentas susidū-rė, tai konstitucinės kliūtys: nors šio įstatymo svarstymas pradėtas federalinės vyriausy-bės iniciatyva, tačiau mūsų konstitucija reikalauja, kad vi-sos Kanados provincijos su juo sutiktų. Kadangi to sutikimo trūko, tai Komisija nusprendė, kad ši reikala-reiklia intensyviau vykdyti glau-desnio bendradarbiavimo tarp centrinės ir provincijų vyriaus-ybių keliu. Todėl 1945 — 1946 mm. įvyko provincijų ir Federalinės vyriausybės at-stovų konferencija šiam klaus-i-mui spręsti. Deja, ir ši kartą nesutarta. Quebeco ir Onta-rio provincijos nesutiko. Dėl šių ir kitų sumetimų, minėta komisija padarė išvadą, kad sveikatos draudimas tegalės būti įvestas tik tada, kai ligo-ninių skaičius bei jų tarnyba li-goniams bus reikiamai išplėsta, pakankama juos aptarnauti. Ryšium su tuo Federalinė vy-riausybė pateikė 5-rių metų sveikatos pagalbos planą, pa-gal kurį Ottawa pasiūlė provin-cijoms mokėti \$ 1.000 subsidi-ja už kiekvieną papildomai pa-statytą ligoninę lovą. Ši pa-siūlymą visos provincijos pri-ėmė ir trejų metų būvyje 30.000 lomomis ligoninės padidė-jo. Vadinasi, šioj srityje jau tolokai pažengta ir tad einama prie bendro sveikatos draudi-mo įstatymo priėmimo. Be to, pastaruoju laiku jau priimtas senatvės pensijos įstatymas. Taigi, socialinio draudimo sri-tyje vis einama pirmyn, ir tai leidžia tikėtis, jog bus galima atsiekti susitarimo dėl sveikatos drau-dimo įstatymo, — baigė p. J. Žmuidzinai.

JUOKDARIAI...

Dasiproti ar painiojasi?

Pirmu atveju būtų visai ge-rai, antruoju — neblogai. Ir juokingiau: vorai išpainioja į savo tinklus...

Štai „Vilnyje“ buvęs skloki-ninkas Pruseika rašo, kad „ko-mercinių spauda virto imperia-listinės politikos įrankiu“. Į Pruseiką tiesiai pataikė į Maskvos „Pravdą“. Kai D. Britanijos užsienio reik. min. Morrisonas pasiūlė „Pravdai“ paskelbti su juo pasikalbėjimą, „Pravda“, ilgai tylėjusi (kol gavo atsakymą iš Stalino), pas-kelbė, kad ji pasikalbėjimo ne-galinti skelbti dėl to, kad po to „Pravdos“ skaitytojų skai-čius sumazėsiaš...

Tai yra grynai komercinis išskaiciavimas. Na, jis labai tin-ka Pruseikos išvedžiojimams, kad „komercinė spauda virto imperialistinės politikos įran-kiu“. Juk nėra imperialistiš-kesnio pasaulio laikraščio, kaip „Pravda“.

Čia tikrai įdomu: ar Prusei-ka su „Vilnimi“ dasiproti, ar painiojasi prieštaravimų vora-tinkliuose?

Linksmas piknikas...

Mizara džiaugiasi „Laisvė-je“, kad liepos 8 d. „progresy-vieji“ turėję linksmą pikniką. Gal kam įdomu, kodėl?

Mizara sako, kad tą dieną susitikę Korejos užpuolikai su užpuoltaisiais ir norį susitai-kyti.

Atrodo, linksmybėms pagrin-do nedaug: užpuolikai nusvilo nagus ir nėra kitokio išėjimo kaip taikytis.

Bet kodėl Mizara neužsime-na, kad JTO jau seniai siūlė taikytis, ir kodėl Maskva ne-sutiko? Kodėl tikrai dabar su-tiko taikytis?

Ar gražu meluoti?

Ne tikrai negražu, bet ir ne-padoru. Bet... Bimba meluo-ja. Jis teigia, kad Prancūzijos parlamento rinkimų metu He-rault distrikte socialistai su-rinko 38.821 balsą ir gavo 3 atstovus, o komunistai surin-ko 71.482 balsus ir negavo nė vieno atstovo.

Tai yra akiplėšiškas melas. Jeigu socialistai gavo 3 ats-tovus, gavę tiek balsų, tai, ma-

tyti, veikė koks tarptautinis su-sitarimas, kokie esti ir JAV ir kituose demokratinuose kraš-tuose. Tai yra visiems aišku ir suprantama.

Tiesa, Rusijoje ir jos oku-puotuose kraštuose to nėra, nes ten komunistų partija pa-ti parenka kandidatą, pati ji pastato balsuoti ir žmonės ne-turi teisės nei kito kandidato pasiūlyti, nei už kitą balsuoti.

Argi prievartos būdas yra greensis už laisvąjį?

„Taikos paktas“ be pasisekimo.

„Liaudies Balsas“ džiaugia-si, kad Kanadoje už „Taikos pak-tą“ paisakė 200.000 kana-diečių.

Tegul tas „Taikos paktas“ yra tikrai komunistų kvailioji-mo ir kitų kvailinimo priemo-nė, bet kuo gi jie džiaugiasi, kad Kanadoje už tą „pak-tą“ paisakė 200.000 kanadiečių?

Tegul tas „Taikos paktas“ yra tikrai komunistų kvailioji-mo ir kitų kvailinimo priemo-nė, bet kuo gi jie džiaugiasi, kad Kanadoje už tą „pak-tą“ paisakė 200.000 kanadiečių? Juk tas skaičius nesudaro nei pus-anto Kanados gyventojų pro-cento.

Būtų tikrai liūdna, jeigu tik-tai tiek kanadiečių siektų tai-kos. Bet taip nėra. Kanadie-čiai taikos tikrai nori. Tikrai nenori, kad pritarę komunistų propagandos užmačioms, atsi-durtų apgautųjų eilėse.

Juk Jungtinės Tautos seniai siūlė Maskvai baigti karą Ko-rejoje, — Maskva nesutiko. Jungtinės Tautos siūlė Mask-vai nusiginkluoti — Maskva nesutiko. Jungtinės Tautos siū-lė Maskvai įvesti tikrą ginklų ir nusiginklavimo kontrolę,—Maskva nesutiko. Kas gi po-to gali patikėti tuščiais „Taikos pakto“ pasiūlymais? Todėl ir Kanados žmonės netiki Mask-vos propaganda ir „Taikos pak-to“ nepasirašo. Ne gi vienas procentas ką nors rimtesnio gali reikšti?

Armija!..

Rašo „LB“ J. Yla: „Buvo se-neliu susilenkusių ir 5 metų am-žiaus vaikučių. Kada jie visi suėjo į centrą, išrodė, kaip kad armija būtų išsiriavusi...“

Na, ar gi ne juokdariai šitie „progresyvieji“?... Sulinkę seneliai ir 5 metų vaikai — ar-mija...

Mandrapypkis.

Gyvendami viename iš šio di delio krašto kampelių buvome jau ir bepamirštą apie K. L. B-nės organizavimąsi. Tik štai abiejuose mūsų savaitraščiuose skaitome jau Tarybų išrinkti taisykles. Reiškia rinkimai jau čia pat. Dauguma iš mūsų, buvę dipukai, tuojau ir prisimename liūdno atminties sto vyklą Vokietijoje ir juose dažnai vykusius demokratiškus rinkimus; vieniems iš to šypsny, kitiems sunkus atodūsis ateina.

Kai kurie iš mūsų tarpo vienas kito ir klausia, nagį dabar mūsų neveikiama; juk pažūrėk į spaudą, retai kuri vietovė, kur šiek tiek lietuvių yra, pamirštų kokią minėjimą suruošti; kai kur ir aukų kartkartėmis parenkama. Ne ką daugiau ir iš viso begalima yra padaryti? O dėl susiorganizavimo visumos kalbėti tikrai neverta: pabodo; geriau, kad apie tai ir laikraščiai nerašytų; kiekvienas koks nors parašas stengiasi už kitą gražiau pakalbėti; visi pritaria, sako: reikia, o reikalas kaip vietoj, taip tebestovi... Senesnieji, labiau patyrę, tvirtina, kad jei, girdi, toms visoms valdyboms tikrai rūpėtų padaryti, tai seniai būtų įvykę.

Viską suglaudžiant, darytina išvada, kad kiekvienas mūsų tepajunta savąją dalelę kalbės ir tesistengia kuo skubiau atitaisyti, kas galima, ir ne nusikalsti daugiau...

Pavienis tautietis juk ar neprivalo paraginti savąjį apylinės komitetą, jei pastarasis tikrai apsilaidęs. Ar būtina reikala išlaukti, kada bus visi 100 procentų suregistruoti? Kodėl nepasiūsta atlikti darbo rezultatų, nors ir nepilnų?

Kai kas dar dalinai ir stebisi iš Centrinio Organo patvarkymo, būtina visus surašydinti...

Juk praktiškai L. Org. K-tus sudaro visų organizaacijų ar partijų atstovai. Juk jie apytikriai gali žinoti ar sužinoti, kiek toje vietovėje yra tautiečių. Su žinojimo šaltiniai akylesniems nesurinkiam būtu pasiekiama. Juk būtina surašydinimo reikalavimą sau pasistatę pats mūsų siškis L. K. L. B. O. K-tas.

O pasaulio Lietuvių B-nės Konstitucijoj aiškiai pasakyta, kad kiekvienas leituvis yra P. L. B-nės narys.

Reikalas žinoti, galimai tiks-

lesnį skaičių be abejo nėra ginčytinas, tačiau gyvenimas rodo, kad jis nėra laikytinas absoliučiai būtinu. Juk pasyvųjų skaičius visada sudaro žymią dalį, tad dėl to netektų per daug ir jaudintis.

Anksčiau jau buvo pabrėžta, kad A. L. O. K-tus vietose daugumoje sudaro visų organizacijų ir partijų atstovai, tai svarbu visiems sutarti tik dėl apytikrio skaičiaus, o registracija, galimybių ribose vykdytina toliau, kaip antraeilis nors ir gana svarbus reikalas. Tuo bus išvengta daug dabartinės

Laisvė yra branigausias civilizuoto žmogaus turtas. Kalėjimas, vergija, baudžia-

va, diktatūrinis jungas (komunistinis, fašistinis) slėgia žmones, neleidžia išsiplėtoti jų kūrybinėms jėgoms. Dėl to žmonės kovoja už laisvę, galvas deda už ją.

Bet laisvė nereikia anarchi-jai, teisę saugliuoti, lipti per lavonus... Yra vadinamos 4 didžiosios laisvės: žodžio, spaudos, susirinkimų ir veikimo laisvės, tačiau su būtina sąlyga, jeigu jos nekenkia visuomenei, tikriai, daugumos gerovei moraline ir materialine prasme. Iš pasakytosios išplaukia, kad mažojo žmogaus (kurį pasauly dauguma) naudai, reikia siaurinti „didžiojo žmogaus“ kapitalo savininko — milionieriaus laisves, nes priešingai elgiantis, tas reikštų pateisinimą išnaudojimo, kaip nelygios dvikovos rezultata.

J. A. V-se ir Kanadoje yra daug kalbama apie „ekonominę laisvę“, prieš kurią mes turime pasisakyti visu griežtumu, nes tai reikštų laisvų rankų davimą stambiųjų kapitalų bosams — samdyti pigesnes darbo rankas, dirbtinai numušant algas — uždariusi iki turberkuliozinių normų, nes darbininkų laisvam pasauly visada (išskyrus karo laiką) būna daugiau, negu jiems vietų fabrikuose, o atsiradus trūkumui padidinama imigracija Pav., Kanada nors nepajėgia savo gyventojų aprūpinti darbu (žie-

nesekmės tą darbą vykdant reiskinių ir priežasčių.

Perskačius K. L. B-nės Tarybos rinkimų taisykles susidaro įspūdis, kad autorių ypač nepaprastas dėmesys kreiptas į procedūrinius klausimus. Iš esmės nieko dėl to negalima prikišti; labai gražu. Tačiau kai kas esamose sąlygose turėtų būti leista vietos A. L. O. K-tams, nedarant esminių pakeitimų nukrypti. Mažesnėse vietovėse (skaičiaus atžvilgiu) susidarys sunkumų dėl specialių būstinių; riboto laiko ir balsavimo procedūros.

Ir mes kovojame už laisvę

mą būna per 300.000 bedarbių) dar vis įsiveža emigrantų, net po 3000 per savaitę. Niekas neturėtų prieš DP ir kitus politinius imigrantus, praradusius tėvynę, bet kai didesniais kiekiais įvežami italai ir kitų kraštų pigi darbo medžiaga, mes aiškiai, be miglų, matome, kad tuo siekiama užmušti daugumos interesus sau, t. y. pinigų čiu — darbdavių naudai.

Nes ką gi reiškia visos popierio išdėstytos laisvės tam, kuris neturi darbo, pragyvenimo šaltinių ir priverstas už kelis grašius parduoti save patį „demokratinės laisvės“ artimiausios darbo rinkos vertelgai. Pati valstybė turėtų rūpintis, kad demokratiname krašte vyriausiu šeimininku yra pati tauta, taigi visi ir kiekvienas turime rūpintis šviesesnę krašto ateitimi. Čia aiškėja, kad demokratija yra dviejų rūšių: politinė ir ūkinė. Sovietų Rusijoje, kur privati nuosavybė yra sunaikinta, mes matome valstybinį kapitalizmą, kuris užgnaužė visiškai ir ūkinę. Kanadoje vyrauja privatus kapitalizmas ir politinė demokratija, mes ją turime, bet labai pasigendame ūkinės demokratijos.

Nevisi turbūt žinome, kad Kanados socialdemokratų (CCF) yra šeimininkai Saskatchewano provincijoje ir jie čia stengiasi išpuoselėti kooperaciją, kaip geriausią ūkinę formą vietoje savanaudiško privataus kapitalizmo, kuriam dide-

gyventojų vyriškos giminės tegali pamatyti paauglių arba senesnio amžiaus.

Kaip atrodo civiliai gyventojai Lietuvoje apsirėngę?

— Drabužiai prastos kokybės, bet šiaip jau bendras įspūdis pusėtinai. Atrodo, kad ten gyvenama mažokai uždirgančių darbininkų. Žmogaus, kuris darytų įspūdį ištęlingai gyvenančio, nesutiks. Visi šiaip taip apsirėngę, bet nesutiks civilio, kuris vilkėtų geros kokybės ir gražiai pasiūtą drabužį.

Apsilankiusis Lietuvoje paklaustas apie mitybos galimybes, sako:

— Maisto yra. Bet jis nepaprastai brangus. Restorane vidutiniai pietūs kainuoja 50—60 rublių, sviesto kilogramas laisvoje rinkoje kainuoja ligi pusketvirto šimto rublių. Gi darbininkas vidutiniškai per mėnesį uždirba tarp 500—800 rublių. Tad darbininkas už mėnesio darbą galėtų nusipirkti tik apie porą kilogramų sviesto. Šiaip jau prekių parduotuvėse matosi. Teko matyti čekoslovakiško šokolado, prancūziškų gėrimų.

— O daugiausia Lietuvoje degtinės, — taliau kalba apsilankiusis Lietuvoje, — Kur tik pasisuksi, nuolat rusų karius išgirsi kalbančius apie vėdką. Turiu pasakyti, kad degtinė gana gero skonio. Tačiau, vietos uždarbių sąlygomis, gaga brangi. Iš viso viskas ten brangu. Gal dėl to maža užieiginės vietovės galima matyti civilinių gyventojų. Visur juos nu stelbia kareiviai. Teko matyti nemažą rusių karinęs uniformose. Gi Vilniuje nemažą rusių policininkų gatvėse tvarko judėjimą.

Žvelgiant iš lietuviškai realaus taško į viso to visapusišką pasirušioimo eigą susidaro įspūdis, kad kai kas iš mūsų lyg ir nežinome, ko norime dėl savotiško baiminimosi, arba per gerai žinome, ką siekiame.

Paprastai tariant, nenorima, kad vadovautų ne mano nusi-statymo žmonės. Tikrai liūdina ir skaudu dėl tokių, kurie nenuisiima „partijos“ akinių ir nenori žiūrėti savomis, blaivio mis, lietuviškomis akimis...

Nesinori būti pranašu, bet atrodo, kad sudaryti darbingą vadovybę tikrai teks dar kai

lių pelnų medžiojimas yra charakteringa žymė. Kas daryti, kaip išugdyti kooperaciją, kad ją didžiųjų kapitalų bosai neprarytų pačioje užuomazgoje: Kelias yra gana ilgas ir sunkus. Štai Anglijoje, kurią valdo socialdemokratų (Anglijoje ir Australijoje vad. Darbo Partija) jie užsimojo, nors karo ūkiškai išvargintam krašte, praversti didžiausią pasaulio istorijoj politinį eksperimentą — nacionalizuoti kasyklas ir stambiąją pramonę, išmokant atlyginimą buvusiems savininkams. Pasipylė šmeižtai ir bjauriausi puolimai. „Gudrūs“ kapitalo advokatai puola, kam kelių dienų kūdikis neveikia taip, kaip jis turėtų veikti tada, kaip bus išaugęs, sustiprėjęs, užgrūdin-tas. Ypač susirūpino Amerikos milionieriai iš baimės, kad ir amerikona užsikrečia reformų dvasia. Jų rankose Hears-to, Mc Cormico ir kiti laikraščių koncernai, kurie paplavas pila ant Attlee vyriausybės, vaizduodami juos kone bolševikais, nors tikrenybėje yra visai priešingai, nes savo ekonominėmis reformomis jie kaip tik turi daugiausiai šansų užkirsti kelią bolševikiniam grybui plėstis. Lengviausiai sekasi pulti Didž. Britanijos (Anglijos su kolonijom) užsienio politiką, nes Anglija, no rėdama daugiau materialinės paramos iš amerikonių, kartais išdarinėja „politinius manevrus“. Jie puikiai žino, kad būsimos karo metu ne kas kitas, o

Anglija gaus iš bolševikų pirmus ir didžiausius smūgius. Jų sostinei Londonui su milijonais galvų nuo rusų atominių bombų gresia visiškio sugriovimo pavojus, taigi amerikona turėtų bent pridėti daugiau kapitalo, jei ne kraujo įnašą į bendrą vakarų demokratijų fondą. Ta me ir yra pagrindas Anglijos užsienių politikos, kurios kai kas nenori ir nemėgsta suprasti. Be to Anglija savo užsienių r. ministerio Herberto Moriso no lūpomis, kai kurias „dvivei diskas frozes“ priversta mesti taikydama jas eksportui, o ne vidaus rinkai. Mat, Azijoje jie tebeturi kolonijas, dominijas su šimtais milijonų „dūšių“ (Indija, Ceilonas, Burma, Malajai), kuriems per šimtmečius daudė anglų lordų valdymas, jie dabar nežino, kodėl tokią įkyrią anglų-amerikonų sąjungą jie turėtų remti kovoje prieš „humanišką“, kalnus gėrybių žadantį rusų bolševizmą. Prez. Trumanas ir ypač Klem. Attlee savo „grobūnišką“ užsienių politiką turi kiek užmaskuoti, alyvų šakelėmis užkaišioti, kad šimtus milijonų Azijos alkanų ir viskuom nepatenkintų, neatstumtų iš karto į „tėvelio“ Stalino glėbį. Taigi, Anglijoje dideli smegenys dirba, kad ne tik užkirstų kelią barbariškam bolševizmui ir jį sunaikintų, bet ir praverstų ekonomines reformas, žodžiu už geresnę, teisingesnę pasaulio ateitį. Tai Anglijos Dar (Nukelta į 8 pusl.)

— Ar neteko Kaune ir Vilniuje pastebėti karo metais sunaikintų namų?

— Kaune nemaža naujų pastatų, kuriuose įrengtos rusų įstaigos. Yra kinų su rėkiančiomis reklamomis. Tačiau, kai Vilniuje panorėjau nueiti į teatrą, gavau patirtį, kad ten teatro nėra. Buvusio teatro patalpose įrengta rusų komendantūra.

— Ar neteko matyti, bažnyčios uždarytos, ar ne?

— Į šį klausimą negalėčiau ką tikresnio pasakyti. Tik kai lankiausi Kuršėnuose, tai atsitiktinai gavau įsitikinti, kad vietos bažnyčioje įrengtas sandėlys.

— Ar neteko iš vietos gyventojų nugirsti apie trėmimus Lietuvoje?

— Ne. Užkalbinti pirmoje vietoje minėjo lietuvių vyrų, mobilizuojamų, išsiuntimą iš Lietuvos. Tokiam pokalbiui pagrindą sudarydavo tiesiog masinis visur mašymasis kareivių. Kai civilii gyventojui pasakydavau, jog jūs daug turite kareivių, šie tuojau pat atsakydavo: — čia rusai, o mūsų vyrai po mobilizacijos išvežami Rusijon. Šiaip jau gyventojai, tatau aiškiai mačiau, vengė leisti į kalbas. Gana daug teko išsikalbėti su viena latve senute, kai po Lietuvos lankiausi Latvijoje. Ta senutė aiškiai pasakė, jog Latvijoje latvių mažai bepalikę. Jų vieton atkelti rusai, o latviai daugiausia ištremti.

Išoriai stebint man susidarė įspūdis, kad Lietuvoje vietinių gyventojų nors ir negausu miestuose, bet proporcingai jų žymiai daugiau, negu Latvijoje. Latvijoje, kaip ir Lietuvoje, visur matysi nepaprastai daug rusų kareivių. Tik toks skir-

kam labai aukotis, kai ko labai prašyti, kad tas ar kitas tarybos narys sutiktų iš kur nors atsikelti ir dirbti vykdomuose roganuose. Žinokime, kad algų viršūnėje sėdintiesiems ne bus iš ko mokėti, nekalbant apie vieną, kitą technišką darbininką, kuriems bus būtina.

Juk turime gerų pavyzdžių ir vietose, kai renkamos apylinkių V-bos. Praktiškai kiekvienas kratosi tų pareigų.

Gal kai kas mūsų pamiršta kokiais tikslais toji B-nė organizuojama?

— Atskirose vietovėse, siaura prasme imant, lietuviškasis reikalas gal per daug ir nenutrenčia, tačiau plačiaja prasme tai lietuviškieji dirvonai atrodo vis labiau užželia.

Juk pasiškaiitykime Lietuvių Chartą ar Laikinąjį K. L. B-nės Statutą. Ten lengvai kiekvienas pamatysime tuos uždavinius, kuriems visai neseniai bus pritaikyti praktiškai veikai. Tada matysime ar veltui žūna praleistas laikas, ar ne?

Juk neturima vienintelio visus Kanados liet-s atstovaujančio organo, kurio tvirtas žodis kai kuriais atvejais labai pasigendamas. Juk su bolševikėje, santykiuodami su valdžios organais, kartais nori kalbėti neva „lietuvių“ vardu.

Siame reikale mūsų kaimynai iš gražios Baltijos krantų jau gana senokai yra sulipde, Vyriausį visai Kanadai atstovaujantįjį Organą ir tuo mus pralenkę.

Prieš mūsų akis plati socialinių reikalų sritis. Teisingai vieno senyvo tautiečio buvo išsireikšta, kad Kanada yra didelių galimybių šalis tik jauniems ir fiziškai pajėgiems ir sveikiems asmenims. Juk savųjų tarpe turime nors ir ne daug bet taip pat ir senyvų, ligonių.

O kur mūsų organizuotoji veikla padėti atvykti iš Europos likusiems tautiečiams, kurių didelė dalis nebūtų jokia B-nei našta? Jei kas padaryta iki šiol, tai pavienių...

Lengva labai išeitis: nėra kam tuo rūpintis, nėra už tai ką dėl to kaltinti.

O kultūriniai, spaudos reikalai ir tt. ir tt.

Viskas, kas K. L. B. L. O. K-to padaryta, gerai; jei kas bus netikslu, bus įmართa pataisyti. Nenorėkime idealiai iš karto tai sukurti.

Belieka tik Centriniam organui paskutinius nurodymus dėl rinkiminių ribų, surinkti priderintą vietos sąlygų galimybėmis žinias apie tautiečių skaičių ir skelbti pagrindines rinkiminei ruošai datas.

Visiems kitiems įsisąmoninti ir rinkti ne savo partijos žmones, bet tautiečius, kurie tikrai suprastų ir norėtų dirbti tą nors ir garbingą, bet didžiai ne dėkingą visuomeninį darbą.

stebėti ir civiliių vaikščiojančių. Tačiau iš miesto į miestą išvažiuoti be atskiro leidimo yra draudžiama. O gal taikoma tik atvykusiam kitataučiai. Mums buvo aiškiai pasakyta, kad be atskiro leidimo kitan miestan negalima išvykti. Tačiau šiaip jau nebuvo varžoma po miestą vaikščioti.

— Ar teko lankantis Lietuvoje girdėti apie partizanų veiklą?

— Apie tai jau prieš vykdamas Lietuvon girdečiau. Gi būvant Lietuvoje pastebėjau nepaprastą rusų atsargumą. Nakty nuolat pastebimas patulių judėjimas. Prie didesnių pastatų, kuriuose matomai yra rusų įstaigos, naktimis išstatomos sargybos. Atrodo, kad patys rusai, gyvenę Lietuvoj ir Latvijoje, nors jų gana daug, o ypač jų kariuomenės, visą laiką patys kažko bijosi.

— Ar mėgsta rusai kalbėti apie užsienio kraštus?

— Ne. Užkalbinti jie arba apie kitus kraštus vengia kalbėti arba jei jau kuris kalba, tai tik kelkdamas ir „reakcionišku“ apmėtydamas. Aš apie bolševizmą daug esu girdėjęs, bet kol ten nesilankiau, maniau, kad tatau žymia daly mi perdėtai pasakoma. Tik dabar, apsilankęs Lietuvoj ir Latvijoje, iš išorinio stebėjimo susidariau klaukų įspūdi. Ten gyvenimas tai yra kažkas baisaus. Net jei ir būtų sąlygos, aš daugiau nenorėčiau ten lankytis. Tasai sutinkamų civiliių žmonių veiduose ir žėrtas skausmas toks gilus, kad ji sunku apibūdinti. Nors ir laisvas būdamas Lietuvoje ir Latvijoje aš pasijutau esąs kažkokiam baidiam kalėjime, — baigė są-

— Atrodo, kad gyventojai savo gyvenvietėje nėra dėl judėjimo varžomi. Naktį teko pa-

— Bus daugiau.

Pasakoja šiemet aplankęs Lietuvą

„Tremties“ redakcijai teko susitikti vieną asmenį, praėjusią žiemą arti mėnesio gyvenusį Lietuvoje. Kalbamas asmuo Lietuvoje apsilankė šiais metais sausio — vasario mėnesiais. Jam teko buvoti Kaune, Vilniuje, Šiauliuose, Kuršėnuose. Lankydamasis Lietuvoje, nors ir neturėdamas didesnių galimybių su žmonėmis susitikti, jis susidarė apytikrų tenykščio gyvenimo vaizdą.

— Jei ir būtų proga, antrą kartą aš nenorėčiau lankytis kraštuose, valdomuose sovietų, — pradeda kalbėti Lietuvoje buvusi asmuo. Skaitytų informacijai pažymima, kad asmuo, su kurio mintimis čia pasidalinama, nėra lietuvis. Jis yra kitatautis. Nemokėdamas lietuviškai jis daugiausia teturėję progos išoriai stebėti gyvenimą Lietuvoje. Jau buvo sunkumų dėl lietuvių kalbos nemokėjimo daugiau išsikalbėti su lietuviais. Iš kitos pusės, patys lietuviai, pasakotojo pareišimu, vengte vengia su kitataučiu kalbėtis, bijodami būti pastebėti besikalbą ir kad vėliau dėl pasikalbėjimo netektų nukentėti.

— Aš, lankydamasis Lietuvoje, susidariau slėgų įspūdį, — toliau kalba Lietuvoje buvusi. — Ką aš pasakysiu apie tenykštį gyvenimą, tatau tamsai galės patvirtinti jūsų tautietis, kartu su manim buvęs Lietuvoje.

Paklaustas, koks pirmasis įspūdis apsilankius nūdienėje Lietuvoje, kitatautis pareiškia:

— Slėgus, liūdnas ir skaudus. Daugiau mėnesio laiko būdamas Lietuvoje, aš neturėjau progos pamatyti nusijaukiantį žmogų. Visų gyventojų veidai prislėgti. Juose kažkas tokio įspausta, ką sunku nuskaityti žodžiais. Iš laisvo vakarų pasaulio patekęs jūsų kraštan susidarai įspūdi, kad ten gyvenimas vadinamoje laisvėje yra baisėsnis negu kalėjime.

— Koks įspūdis išoriai žvilgterėjus į gyvenimą Lietuvoje. Ar daug galima pastebėti civilinių gyventojų?

— Mano apsilankytose vietovėse visur vyravo kariškiai. Kaune, Vilniuje, Šiauliuose visą laiką gatvės užtventkos rusų kareivių. Tarp jų, tarp tos kareivių masės, kur nekur pamatysi civilii gyventoją. Gi užėjus į kavinę susidaro toks vaizdas: vien kareiviai. Tarp jų, užėmusių veik visus stalus, pamatysi porą civiliių gyventojų.

— Ar teko tamstai su civiliais gyventojais kalbėtis?

— Bandžiau, bet dažnas vengia leisti į kalbas. Užkalbintas pirmiausia apsižvalgo, ar nėra kokiio praeivio į jį nukreiptas žvilgsnis. Čia pat turiu pažymėti, kad Kaune, o ypač Vilniuje, gana daug civiliių gyventojų rusų, Lietuvon atkeltų iš Rusijos. Gi karių lietuvių Lietuvoje nėra. Tatau man pareiškė kiekvienas užkalbintas lietuvis, mostu parodydamas, kad mobilizuoti lietuviai vyrai išsiunčiami Rusijon. Vyrai mobilizuojami nuo 17 metų. Dėl to gatvėje civiliių

— Ar teko tamstai su civiliais gyventojais kalbėtis?

— Bandžiau, bet dažnas vengia leisti į kalbas. Užkalbintas pirmiausia apsižvalgo, ar nėra kokiio praeivio į jį nukreiptas žvilgsnis. Čia pat turiu pažymėti, kad Kaune, o ypač Vilniuje, gana daug civiliių gyventojų rusų, Lietuvon atkeltų iš Rusijos. Gi karių lietuvių Lietuvoje nėra. Tatau man pareiškė kiekvienas užkalbintas lietuvis, mostu parodydamas, kad mobilizuoti lietuviai vyrai išsiunčiami Rusijon. Vyrai mobilizuojami nuo 17 metų. Dėl to gatvėje civiliių

— Ar teko tamstai su civiliais gyventojais kalbėtis?

— Bandžiau, bet dažnas vengia leisti į kalbas. Užkalbintas pirmiausia apsižvalgo, ar nėra kokiio praeivio į jį nukreiptas žvilgsnis. Čia pat turiu pažymėti, kad Kaune, o ypač Vilniuje, gana daug civiliių gyventojų rusų, Lietuvon atkeltų iš Rusijos. Gi karių lietuvių Lietuvoje nėra. Tatau man pareiškė kiekvienas užkalbintas lietuvis, mostu parodydamas, kad mobilizuoti lietuviai vyrai išsiunčiami Rusijon. Vyrai mobilizuojami nuo 17 metų. Dėl to gatvėje civiliių

Žmonija ir tikyba

GYDUNAS.

— * —
Taigi svarbu sužinoti yra ir tai, kad Dievas, kaip vienatinis Visatos Kūrėjas, visur žmonijoj labai seniai buvo skelbiamas, kad ir nelygiu aiškumu. Šito neginant, tulų tikima, kad žydai kaip pirmieji gra-
ra garbinę vienatinį Dievą. Bet ištikrųjų jie kalbėjo dažniausiai apie kurybinę galią, kuri jų tautą palaiko. Todėl Mozė ir sakė Agypto valdovui: „Hebrajų Dievas, Izraelio Dievas liepia tautai iškilti iš Agyptos“. Taip galima skaityti ? Moz. 3, 18 ir 5, 1 ir 3. Tiesa, kitur ypatiai pranašų raštuose, Dievas yra skelbiamas kaip pradžia ir pabaiga visa to, kas yra.

Ką tūlos tautos garbino kaip dievaitius yra tai, kas šiandien daugumai atrodo kaip negyvos gamtos jėgos, iš kurių laikoma savo gyvenimui naudoti ir pagalbos. Mat, senovėje, o dabar ir tūlos tautos, ypatiai atsilikusioms įvardinamos, nu mano gamtos jėgas kaip Kūrėjo apsišaukimus. O gyvų tikėjimo krikščionis ir numano, kad Dievas visur yra.

Apie tūlas tautas kalbama, kad jos bedieviškos. Kad tai neaiškus manymas, įrodo mintis, kad Dievas visur yra. Iš jo todėl ir niekas išsprūsti negali, vis pasilieka Jame, nors tai nenumanytų. Apie Budhistus dar šiandien ir kai kurie mokslininkai kalba, kad jie bedieviai, Graikų žodiu tariant: atheistai esą. Sako tai įrodyta tuo, kad Gautansa Bud dha, paklaustas dėl Dievo, neko nepareiškęs. Bet iš kitų jų žodžių aiškėja, kad jis tuo no-
rėjęs priminti, kad žmogus

mintų apie Dievą susikurti neturėtų, jam Dievas būtų tada sugalvotas dalykas, o Jis neprieinamas Didis Slėpinin-
gumas, kurs tegali būt patiria-
mas, žmogaus esmėje apsišauk-
damas.

Krikščioniškas mokslas gra-
žiai kalba apie Dievą, kaip apie Dvasią, apie Meilę, apie Šven-
čiausią apie kurybinę galią, kuri jų tautą palaiko. Todėl Mozė ir sakė Agypto valdovui: „Hebrajų Dievas, Izraelio Dievas liepia tautai iškilti iš Agyptos“. Taip galima skaityti ? Moz. 3, 18 ir 5, 1 ir 3. Tiesa, kitur ypatiai pranašų raštuose, Dievas yra skelbiamas kaip pradžia ir pabaiga visa to, kas yra.

Ką tūlos tautos garbino kaip dievaitius yra tai, kas šiandien daugumai atrodo kaip negyvos gamtos jėgos, iš kurių laikoma savo gyvenimui naudoti ir pagalbos. Mat, senovėje, o dabar ir tūlos tautos, ypatiai atsilikusioms įvardinamos, nu mano gamtos jėgas kaip Kūrėjo apsišaukimus. O gyvų tikėjimo krikščionis ir numano, kad Dievas visur yra.

(Bus daugiau)

Mokslo-technikos naujienos

SAULĖ GAMINS ELEKTRĄ.

Vis daugiau žmonės išmoks-
ta panaudoti gamtos jėgas sa-
vo reikalam.

Amerikos mokslininkai da-
bar yra susirūpinę sunaudoti
saulės šviesą gaminti elektrai.
Smithsonian instituto moks-
lininkas dr. Charles Abbat, sa-
ko, kad galima „pažaboti“ sau-
lės spindulius elektros gamy-
bai.

Vien pietinės dalies New
Meksikos ir Arizonos tyruose
panaudojus saulės karštį būtų
galima pagaminti elektros jė-
gos ir šviesos 20 kartų dau-
giau, kaip visa šalis dabar nau-
doja šviesai, jėgai, šildymui ir
kt.

Dr. Abbat sako: „Jei bent
vienas dešimtadalio tyru sri-
ties būtų panaudotas tam tiks-
lui, būtų galima dvidešimteri-
opai padauginti elektros
šviesai, jėgai ir transportui
elektros naudojimą“. Valdžia
tam reikalui paskyrus pinigų.

Padarius atitinkamus įren-
gimus, saulės energija tiesiogiai
bus panaudota kaip jėgos šal-
tinis.

Prieš 2 su vršum tūkst. me-
tų Archimėdas panaudojo sau-
lės spindulius ir padegė prie-

šo laivyną. Dabar saulę pro-
ta panaudoti gamtos jėgas sa-
vo reikalam.

NAUJAS SKILVIO ŽAI-
ZDŲ GYDYMO BŪDAS

Dažnas yra susirgimas vadi-
namas pilvo žaizda. Dėl tam
tikrų fiziologinių sutrikimų,
skilvio sultys pradeda virškinti
patį skilvį. Dėl to pirma pa-
sidaro skilvio sienelės žaizda
ar kelios, ir jei progresuoja,
kartais suėda visą toje vietoje
skilvio sienelę ir pasidaro kiau-
ra žaizda.

Tokiu atveju chirurgas da-
ro operaciją ir žaizdą užsiuva.
Taip skilvio žaizdos buvo gy-
domos ligšiol, jeigu jas nepa-
sisekdavo užgydyti terapeuti-
niu būdu, be operacijos.

JAV gydytojai dabar bando
naują skilvio žaizdų gydymo
būdą. Jie ilgėsim laikui per
nosį į skilvį įveda vamzdelį, ku-
riu išsiurbia iš skilvio sultis
ir tuo būdu pašalina žaizdos at-
siradimo priežastį. Tuo būdu
gydant, esą pasiekiami labai
geri rezultatai: dažnu atveju
žaizdos lengvai užgyja, ir mir-
tingumas iš anksčiau turėtų 18
procentų nukrinta ligi 1 proc.

PROSPER MERIMEE

Tamango

VERTĖ RIMAS BAGDONAS.

II.

„Tai juodųjų dvasia“ — jis pasakojo — „kai vyrai įta-
ria, kad jo žmona elgiasi taip, kaip kad kai kurios žmonos
elgiasi ne tik Prancūzijoje, bet ir Arfikoje, jis „gydo“
ją Mamos Jumbo pagelba. Aš pats esu matęs Mamą Jumbo
ir suprantu tą apgaule, bet vargšai juodieji... jie yra prie-
tarų taip įbauginti, kad nieko nesupranta. Įsivaizduokite
moterų būrelį vakare šokant — folgar, kaip jie tai vadina
savo dialekte — prie niūrios, tamsios giraitės. Staiga pasi-
girsta raganiška muzika. Nematyti nė dvasios kadangi mu-
zikantai yra pasislėpę tarp medžių. Nendrinų fleitų, medi-
nių būgnų, balafos ir gitarų, padarytų iš per pusę perskel-
tų moliūgų, garsai susilieja į melodiją, kaip manoma, paties
velnio sudarytą. Vos tik išgirdusios muziką, moterys pra-
deda drebėti ir bėgti šalin, jei tik jų vyrai jas leistų, nes
jos per gerai žino, kas bus toliau. Staiga mulžiniška balta fi-
gūra, maždaug mūsų viduriniojo stiebo aukščio, išlenda iš
miško, galva arbūzo dydžio, akys kaip skylės inkaro gran-
dinėj ir velnio gerklė, pilna ugnies. Ji juda pamažu, labai
pamažu ir neprieina arčiau, kaip per pusę lyno ilgio. Mo-
terys klykia ir šaukia, kaip daržovių pardavėjos turguje. Tai

MARCHE FUNEBRE AIDUOS

Dr. K. Griniaus atminimui

Lėtai, lėtai su sopuliu širdy
Palydim iš kur nebegryžtama,
Kaip brolių gimtų, bet pavergtų, laukų.
Bet širdyse liksi artimas ir pažįstamas
Dėl įdėjų amžinų...

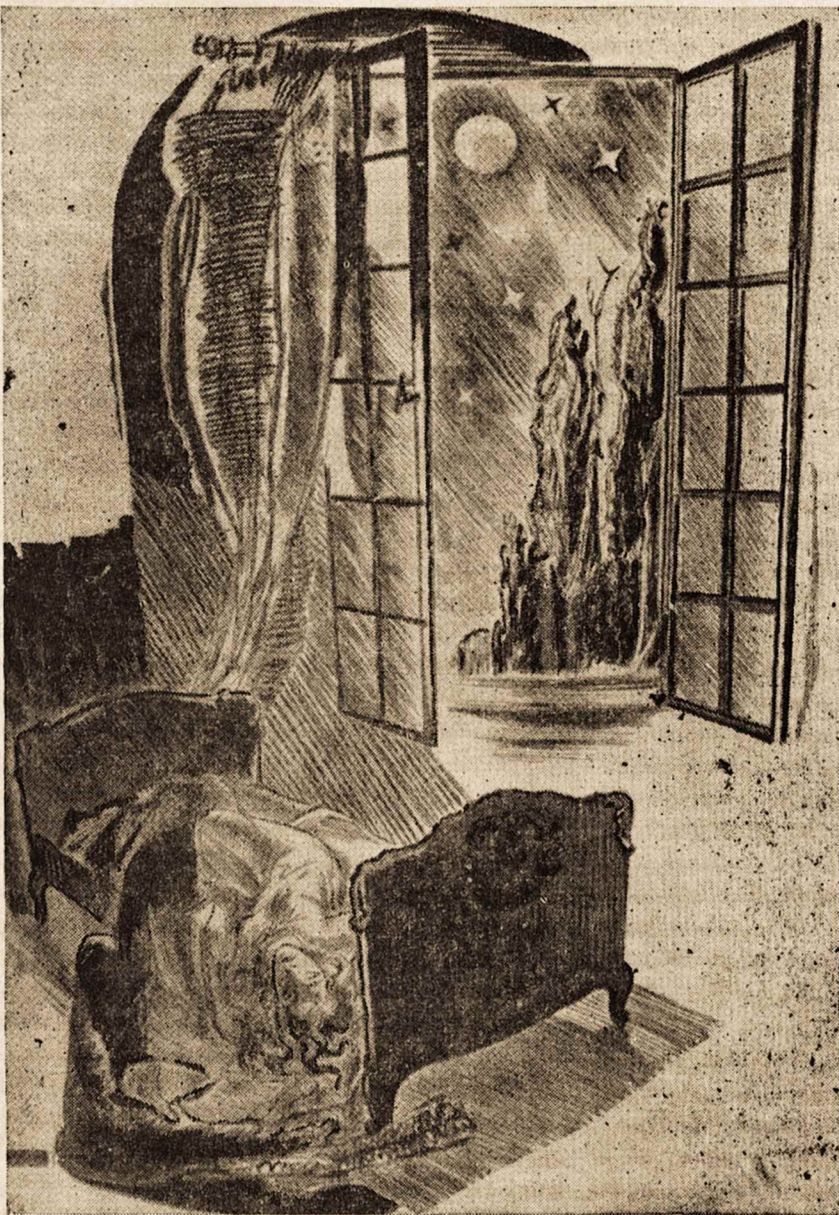
Liksi ta žvaigždė žaruot
Ir liepsi mums vėl eit ir nesustot
Pasitikus vėtros gandrą — ryžtu pažabot.

Tad išieikim pavaliokim dalia ar nedalia,
Gal nutildyti pajėgsim tai, kas širdį gelia.

KAIP IR TU

Už šalelę, už žemelę
Lietuvą mūs žalia...

Jonas Rūtenis.

Dailininkas grafikas V. K. Jo
raiznyje. Paskiau medžio rai-
nynas yra iliustravęs daugelį
žinių, jis yra iliustravęs Pro-
snygų meistrėškais savo me-
per Merimee prancūzų leidinį
džio raizniais. Vienas didžiau
prancūzų kalba „Lokys“.
sių jo darbų yra Donelaičio
Dabar dailininkas V. K. Jony-
„Metų“ iliustravimas. Po to
nas yra pakviestas grafikos ir
sekė Goethes „Verterio kan-
litografijos profesorium Main-
čių“ iliustravimas, kurio pavyz-
zo meno akademijon, Vekiet-
dį matome šiame jo medžio
joje.

NAUJI RAŠTAI

Dr. A. Garmus. NEMUNO
PAKRANTĖMIS. Jaunųjų
dienų atsiminimai. „Nemuno“
leidinys, Chicago. Kaina 1,25
ct.

Dr. A. Garmus įžangoje pa-
sisako — nesąs literatas, bet
atsiminimus apie Nemuną duo-
dąs tautiečiams prisiminti sa-
vo tėvynę ir jos neužmiršti.
Nežiūrint to, atsiminimai yra
įdomūs, gausūs įdomiais fak-
tais, ir vaizdų duodama gra-
žių.

Prof. Kolupaila mūsų mie-
ląjį Nemuną nupiešė ne vien
hidrologo žiniomis, bet ir gam-

tą mylinčio, sakytume, poeto
plunksna. Šis dr. A. Garmaus
leidinys papildė didžiosios Lie-
tuvos upės vaizdą.

Kadangi Lietuvai Nemunas
turi neįkainojamos vertės —
gamtinės, ekonominės ir li-
teratūrinei ir kitokiai kūrybai,
— tai šių knygų apie Nemuną
pasirodymą galima tikrai svei-
kinti.

Kas šias knygas nusipirks ir
ims skaityti, turės daugelį ma-
lonių valandų, kurios nuskai-
rins greit gyvenimo dumbu ap-
nešamas kasdienines mūsų gy-
venimo dienas.

„SVYTURYS“ 100 nr. Su-

Mama Jumbo. Ir tada jų vyrai liepia joms išpažinti visas
nuodėmes, nes jei jos nepasakysiančios Mama Jumbo jas gy-
vas prarysianti. Kai kurios moterys yra pakankamai kvai-
los viską už tikrą pinigą priimti ir jų vyrai jas skambiai pa-
kulia“.

„Bet kas yra toji balta figūra, ta Mama Jumbo?“ pa-
klausė kapitonas.

O, tai kuris iš juokdarių apsisupęs balta antklode ir lai-
kās stiebą, ant kurio galo pasmeigtas kiauras arbūzas su žva-
ke viduryje, kas ir sudaro galvą. Nieko daugiau, nes įgązdinti
vargšus juodukus nereikia ypatingo sugebėjimo. Bet,
bendrai paėmus, ta jų Mama Jumbo nėra jau toks blogas iš-
mislas; norėčiau, kad ir mano žmona tuomi tikėtų“.

„Nors mano žmona nieko apie Mama Jumbo nežino“,
tarė Ledoux, — bet ji yra susipažinusi su ponu Kriukiū ir
ji gerai žino, kas atsitiktų, jei tik ji pradėtų šposauti. Mes,
Ledoux, nesame ilgai kenčianti šeima ir, nors teturiu vieną
ranką, ji vis dėl to, gali panaudoti virvės galą kai kuriems
tikslams. O tam juokdariui, kurs pradėjo apie Mamą Jumbo,
patark prisilaikyti tylos, nes jei jis šią mažą moterį vėl iš-
gąsdins, aš liepsiu jam įkirsti tiek rykščių, kad jo oda iš
juodos pasidarytų nedakto jaučio kepsnio spalvos“.

Kapitonas nusivedė Aychę į savo kambarį ir bandė ją
nuraminti, bet nei glamonėjimai, nei smūgiai (net ir kapito-
no kantrybė turėjo ribas) negalėjo nutildyti gražiosios ver-
gės; ašaros tekėjo upeliais. Ledoux išėjo į dūnų blogai nusi-
teikęs ir išliejo tulžį ant būdinčio karininko dėl pirmos pasi-
taikiusios smulkmenos.

Nekties metu, kai beveik visa įgula miegojo ir tarnybą
nešą klausėsi tylaus, skausmingo ir monotoniško niūniavi-

ŽIEŽIRBOS

Atsiverskime gramatiką ir
sintaksę!

Rašytojas turi mokėti savo
gimtąją kalbą. Ir be klaidų.
Tokio dalyko ilgai aiškinti ne-
reikia. Tačiau pavartę „Drau-
go“, „Naujienu“ ir „Nepr.
Lietuvos“ numerius radome
štai kokių „perlų“:

„Solistas vyturėlis ten gieda
iš (Visur m. p.) dangaus“.
„Girdžiu raudas ir skundus iš
vienišo žmogaus“. Abiem at-
vejais „iš“ nevartotinas. Vy-

turėlio palyginimas su solistu
— nevykęs. „Mozuraitis ne-
galėjo skustis pavargdavęs
fiziškai“. Turi būti: ...nega-
lėjo skustis fiziniu nuovargiu.
„Slaptingoj ūkanoj diena, ka-
da tekės laisvužės saulė...“
Pirmoji eilėraščio eilutė suvel-
ta — neaišku ką autorius iš
viso nori pasakyti. Dar keli
pavyzdžiai: „Iš kareivių judė-
sių matėsi nekantrumas“. Tų
vyrų apsirėngimas ir išvaizda,
juos rodė esančius aukštos kil-
mės, o senesnis amžius juos da-
rė rimtus ir panašius į tos die-
nos padėti...“ Abiejuose sa-
kiniuose pabruktieji išsireiš-
kimai yra nelietuviški, t. y.
barbarizmai. „Matėsi“ vietoj
reikėtų vartoti „galima buvo
matyti, kad jie nekantrauja“.
Antram sakiniui turi būti: „Iš
tų vyrų apsirėngimo... buvo
galima spręsti, kad jie yra
aukštos kilmės...“ ir toliau:
„...o jų senyvas (ne senes-
nis!) amžius ir rimti veidai, ta
rytum dar labiau pabrėžė tos
dienos ypatingumą“. (Varto-
ti „dienos padėti“ šioje vieto-
je negalima).

Bijo savo vardo...

Vis dėlto tai yra įdomu.

„Tėviškės Žiburiai“ skelbia
si katalikiškiausiu laikraščiu,
bet... bijo atvirai minėti sa-
vo tikrąjį vardą.

Štai: ką gi reiškia šie inicia-
lai „TŽ“ antraštėje: „R. C.“?
27(80)-me „TŽ“ nr., prane-
šime apie gegužines Toronte
juodu baltame popierio parašy-
ta: „Kultūros Dr-jos grandio-
zinė gegužinė“... Kad tai yra
katalikų kultūros d-jos gegu-
žinė, bijoma pasakyti...
Vis dėlto argi neįdomu?...

das“ vis gražiau atrodo, darosi
vis įdomesnis, įveda naujų pa-
tobulinimų ir pagražinimų.
„Skautų Aidas“ dabar jau pa-
skaitomas ir neskautas. Re-
dakcijos adresas: Mr. S. Kai-
rys, 716 Lansdowne Ave, To-
ronto, Ont.; administracijos
adresas: Mr. P. A. Pundzevi-
čius, Box 1003, Station C, To-
ronto, Ont.

TECHNIKOS ŽODIS NR. 3.

Technikos darbuotojų mė-
nesiniame laikrašty „Technikos
Žodyje“ Nr. 3 (birželio mėn.)
rašoma: Civilizacija, kultūra ir
technika (inž. B. Galinis), Di-
menzine analizė (prof. S. Ko-
lupaila), Naujoviškos gyvena-
mų namų konstrukcijos (K.
Kauzas), Fonovizija (A. Se-
mėnas), Išradimai ir gamta
(V. Tamošiūnas), Koks auto-
mobilio greitis ekonomiškiau-
sias (Jurgis Jankauskas), Apie
Technikos Žodį (Prof. J. Šimo-
liūnas), Jaunimas turėtų dau-
giau domėtis technikos moks-
lais (V. P.). Be to yra platūs
techniškosios apžvalgos ir veik-
los skryliai. Redaguoja Red.
Kolegija.

„Technikos Žodžio“ adre-
sai: Redakcija — TŽ, c. o. G.
J. Lazauskas, 2419 W. Poto-
biželio mėnesio. „Skautų Ai-
S. A.

mo, kylančio iš tarpinio dėnio, pasigirdo spiegiąs klyksmas.
Po to jie išgirdo įpykusio Ledoux balsą, keikiant ir grūmo-
jant, ir jo sunkaus botago pliaušėjimas skambėjo po visą
laivą. Aychę balsas nutilo ir laive vėl įsiviešpatavo tylą.
Kai kitą rytą Tamango vėl atėjo į dūnį, jo veidas buvo suvar-
gęs, bet išdidus ir nerūpestingas.

Aychę, ji pamačiusi, paliko užpakalinį dūnį, kur ji sėdė-
jo prie kapitono šono, ir puolė ant kelių prieš Tamango, šauk-
dama didžiulėje nevylyje —

„Atleisk man, Tamango, atleisk man!“

Tamango žiūrėjo kurį laiką tiesiai į jos akis, ir maty-
damas, kad vertėjas buvo atokiau nuo jų, sušnibždėjo: „Pie-
lyčia!“ ir, nusišukęs nuo jos, atsigulė ant dėnio. Kapitonas
ją žiauriai papurtė, šveitė ranka kartą ar du ir prigrąsino,
kad niekad daugiau su savo buvusiu vyru nekalbėtų. Jų pa-
sikeistų žodžių jis nesuprato ir nieko apie tai neklausė.

Tuo tarpu Tamango, surakintas kartu su kitais vergais,
nuolat ragino juos bandyti atgauti laisvę. Jis pasakojo jiems
apie mažą baltųjų skaičių ir atkreipė jų dėmesį į vis didė-
jantį sargybinių nerūpestingumą ir, neįsileisdamas į smulk-
menas, pažadėjo surasti būdą sugrąžinti juos į tėvynę. Jis
gyrėsi savo žiniomis paslapčių moksle, kas juodosios rasės
tarpe buvo labai gerbiama, ir paskelbė, kad tas, kurs atsisa-
kys padėti tame dideliame darbe, užsitrauks velnio rūstybę.
Visos kalbos buvo Peules diolekte, suprantamame, bet gi ku-
rio vertėjas nesuprato. Dėka tos baimės, kurią jie jautė, ir
įpratimo jo klausyti, jo iškalba darė stebūklus ir jis buvo
prašomas nustatyti jų išlaisvinimo dieną anksčiau, ne kad
jis galėjo apglavoti savo planus. Jis paaiškino savo suokal-
bininkams, kad laikas dar nepribrendęs ir kad velnias, jam

Ką žinome apie atomą ir atominę energiją

RAŠO PROF. DR. K. VALTERIS.

ATOMBOMBĖ SPROGSTA IR KAS TOLIAU

(Žiūr. „NL“ 21 nr.).

3. RADIOAKTYVUMAS.

Radioaktyvumas ir yra ta sąvybė, kuria atombombė iš esmės skiriasi nuo kitų — „senai madiškų“ bombų. Taigi pravartu apie šią naujenybę pakalbėti plačiau ir išsamiau, ypač kada daugelis radioaktyvumo pavojų pervertina ar jo nedavertina. Čia neminėsiu daugybės natūralių ar dirbtinių radioaktyvių (t. y. pasižyminčių savotišku spinduliu) medžiagų, o kalbėsiu tik apie tas, su kuriomis galim susidurti galimo atominio karo atveju.

Jau iš pirmųjų „mąstymų“ žinom, kad suskaldyto, sutruktinto atomo dalelės — trupinėliai pasižymi savotišku veikimu — radioaktyvumu. (Tiksliu būdu šią sąvybę vadinti radiacija — spinduliuavimu. Radioaktyvumas yra bausis tuo, kad jo negalima pagauti mūsų turimais „penkiais kūno pajautimais“, o kai jo padariniai pajuntami — jau būna per vėlu, nes tada giltinė jau tvirtai žmogų laiko savo glėbyje. . .

Atomio karo atveju tekėtų susidurti su: gamma spinduliais, neutronais, beta spinduliais (dalelėmis), alfa spinduliais (dalelėmis) na, ir praktiškai bereikšmiais, neutrino ir mezotronais. Su kiekvienu jų susipažinsim atskirai.

A. Gamma spinduliai

(panašūs į Roentgeno spindulius, vartojamus peršvietimo ir gydymo tikslams medicinoje) yra pavojingiausi, nes jie leki šviesos greičiu (apie 186.000 mylių per sekundę), nulekia gana toli ir pasižymi stipria prasiskverbimo galia. Jei už 3000 pėdų nuo sprogdimo būsi pasislėpęs 12 colių storumo betono bunkerio, tai jau saugiai nuo karščio, bet dalis gamma spindulių, pervėrę betoną, dar puikiai smigs į tavo „griėšną“ kūną. Išėjęs iš bunkerio, dėl viso ko, skubėk tvarkyti savo asmeninius reikalus, nes galima 50% tikrumu tvirtinti, kad jau gyveni skolingai gyvenimu. . . Di dėjant atstumui šių spindulių žalingumas smarkiai silpnėja. Pav., už 7.000 pėdų šie spinduliai būtų beveik nepavojingi ir bo jokios uždangos, o nuo karščio tokiam atstume oda dar stipriai nudegtų.

Atombombės sprogdimo metu išsiskiria gamma spinduliai, po kelių sekundžių jau būna išsisklaidę — „išgaravę“. Sprogdinant bombą įprastame aukštyje — tik apie 1% gamma spindulių tepasiekia žemę. Ir vis dėlto 1/2 mylios spinduliu nuo žemės centro (taip pavadinta vieta žemės tiesiog apačioje sprogdusios bombos) visi mės išgelbės, esą žmonės žūtų, o 3/4 mylios spinduliu — gal

žūtų nuo šių spindulių. Neilgai gyvens ir užkluptieji vienos mylios atstumu. . . Toliau esą išliks gyvi, bet bus gavę tokią gamma spindulių dozę, kuri trukdys žaizdų gijimą ir pavėsimą apskritai.

Skačiuojama, kad Japonijoje 15—20% visų mirčių kaltininkais buvo gamma spinduliai. Sis %, be abejonės, būtų buvęs žymiai didesnis, jei žmonės nebūtų žuvę nuo karščio ir oro spaudimo padarinių.

Gamma spindulių šaltiniai yra net keli:

a) Milžiniški jų kiekiai išsiskiria skylančiam branduoliams atombombėse. Ugnies kamolio centre temperatūra esanti apie 2 milijonus laipsnių. Gal gamma spinduliai išsiskiria ir grynai aukštos temperatūros įtakoj?

b) Ne visus atomus neutronai įstengia suskaldyti — jie tik įsmeigia į anų, neskylančių, atomų branduolius ir juos „suerzina“: čia susikaupusi energija išspinduliuoja gamma spindulių pavidalu ir tada branduoliai vėl „nusiramina“.

c) Jei atombombė sprogtų visai žemai, tai energingieji neutronai, pasiekę žemę, dar galėtų suskaldyti atitinkamus atomus ir „išspausti“ gamma spindulius.

d) Ne visi atombombės užtaisai (uranium ar plutonium) atamai spėja suskilti: didelė jo dalis sutrupinama į smulkeses skeveldrėles — dulkes, kurios anksčiau ar vėliau (juo stambesnė dulkė — juo greičiau!) nusėda žemėn, čia ir sta ir išskiria gamma spindulius.

Taigi, teks skaitytis ir su tokiomis radioaktyviais (atominiais) debesimis. Didesnį ar mažesnį jų žalingumą žymiai nulems atmosferinės sąlygos. Laikoma, kad po 2—6 valandų žemę paisektų gal apie 18% visų atominio užtaiso skilimo produktų ir tai sudarytų tik 0,1% pirminio atominio debesio radioaktyvumo. Jei giedras, vėjuotas oras, tai atominės debesys pasiskirstys, praskies, milžiniškuose dangaus pliuose, radioaktyvios dulksės suirs ir pavojus gyvybei bei sveikatai bus menkas. Savaimiai aišku, kad pavėjęs esančioms sritims grėsmė bus žymiai didesnė! Bet jei pasitaikytų drėgnas oras ir ypač jei atominis debesis susimaišytų su lietaus debesimis, tai padėtis būtų visai tragiška, nes imtų lyti radioaktyviu lietuviu ir snigti radioaktyviu sniegu!

Svarbu ir sprogdimo aukštis. Jei atombombė sprogtų prie pat žemės paviršiaus — neutro nuosuktas radioaktyvumas būtų labai stiprus, o didelės duobės išrausimas būtų lydiškas sprogdusios bombos) visi mės išgelbės, esą žmonės žūtų, o 3/4 mylios spinduliu — gal

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAIL. JUOZAS AKSTINAS RUOŠIASI PARODAI

Juozas Akstinas — didelių gabumų asmenybė. Jis ir dailininkas, jis ir aktorius, jis ir tautinių šokių vedėjas.

Ligšiol montrealiečiai ir kitų Kanados vietovių lietuviai jį pažinojo daugiau kaip aktorį ir kaip tautinių šokių vedėją, kurio vardą galima buvo rasti kiekvienoje parengimo programoje. Bet J. Akstinas turi, galima sakyti, pagrindinę specialybę — dailininko specialybę. Juozas Akstinas yra tapytojas.

Kanadoje daugelis mūsų specialistų negali dirbti savo srities darbų ir sąlygų yra priversti dirbti kitus darbus. Dailininkas J. Akstinas Montrealy dirba taip pat ne savo specialybės, tačiau šiek tiek artimą tam darbą — jis yra didelės ir turtingos Kanadoje Simpsono firmos, kuri Montrealy turi didžiulę universalinę krautuvę (St. Catherine St.) dekoratorius. Universalinis Simpsono magazinas Montrealy ypač turtingas, puošnus ir gražus. Jį, kaip dekoratorių, šabo narys, dekoruoja ir mūsų tautietis dail. J. Akstinas. Čia savo darbas p. Akstinas taip pasižymėjo, kad jį, kaip ypatingai gabų, firma esanti pasinešusi, dailininko nenorui, komandiruoti ten, kur jis būtų reikalingas.

Tuo tarpu dail. J. Akstinas yra nusistatęs paruošti savo dailės darbų parodą. Sekdamas V. Kudirkos įpareigojimą: „Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus“, J. Akstinas atsidėjęs dirba, kuria. Laiko mažą, ypač jo daug atima „Bulio ir Dundulio“ repetitijos, kurios kas savaitę vyksta po tris kartus, jis paskutiniomis laiko ištekliams trūkia su palit prie drobės. Tam tikslui jis ypač nori išnaudoti atostogų laiką, kurį nusistatęs praleisti Ontario pietuose. Dailininkas dirba atsidėjęs, nors ir sunkios sąlygos. Reikia ne tik laiko, bet ir ištekliai: dažai, drobė, rėmai ir tt. brangiai kainuoja. Bet dailininkas dirba atsidėjęs, viską tam aukodamas, ir

100 pėdų aukštyje, tai sakoma, po 15 minučių po sprogdimo jau būtų nebepavojinga pervažiuoti šią sritį uždara mašina vidutiniu greičiu, o po 6 valandų — net perėti. Ar tie, kurie taip sako, patys rizikuotų taip daryti — nežinau. . .

Ir aviatoriai domisi radioaktyviais debesimis: kiek nuo jų nukentėtų lakūnai? Patyrimo šio srity dar nėra, bet teoriškai apskaičiuojama, kad, po kelių minučių po sprogdimo toki radioaktyvių debesį perskristi sandariai uždarytu lėktuvu nebūtų didelės rizikos.

Atominų debesų reikšmę pavaižduoja, kad ir šis faktas. Apie 30 mylių nuo sprogdintos atombombės ramiausiai sauganėsi galvijų bandos saulėtose naujosios Meksikos ganyklose. Deja, ši sritis buvo pavėjuojama nuo sprogdintos bombos ir

rudenį numato suruošti savo dailės darbų parodą. Darbščiajam mūsų menininkui — geriausios sėkmės!

NAUJAS POEZIJOS RINKINYS.

Poetas Henrikas Nagys atidavė spaudon naują poezijos rinkinį, kuris išeis vardu „Saulės Laikrodžiai“.

Rinkinį iliustravo dailininkas grafikas prof. Telesforas Valius; jis sukūrė leidinio viršelį ir skyrių vinjetes.

„Saulės Laikrodžiai“ sudarys apie 50 eilėraščių.

Šį poezijos rinkinį spausdina ir išleidžia Čikagos Katalikų Kultūros draugija.

RŪPINAMASI RADIO VALANDELEMIS.

Iš Paryžiaus atvykęs inžinierius p. Stankevičius rūpinasi Montrealy pradėti lietuviškas radio valandėles. Tam tikslui p. Stankevičius tariasi su Montrealio radio firmomis ir, kaip patiriama, perspektyvų šiam tikslui yra.

Inž. p. Stankevičius nori taip pat susitarti, kad lietuviškos radio valandėlės būtų pastoviomis dienomis ir valando mis.

Tikrai būtų malonu, kad Montrealy būtų lietuviškos radio valandėlės. Iniciatoriui linkime sėkmės.

TORONTE ĮSISTEIGĖ KNYGŲ LEIDYKLĄ

Toronte, 168 Concord Ave, įsistėigė knygų leidykla, kuri pasivadino „Baltijos leidykla“. Pirmuoju savo darbo leidiniu leidykla pasirinkusi Šatrijos Raganos „Senam dvare“, kuris jau ešas išleista.

„Baltijos leidykla“ esanti nu sistačiusi pirmoje eilėje leisti lietuvių klasikų ir geriausių pasaulinės literatūros veikalų vertimus.

MONTREALY DAINAVO SIMANSKIS

Ottawoje gyvenęs Lietuvos operos dainininkas, p. Simanskis lankėsi Montrealy ir Aušros Vartų parapijos bažnyčioje giedojo pamaldų metu.

per šias ganyklas slinko atominis debesis ir dalis radioaktyvių dulkių nusėdo ant galvijų nugarų. Po kiek laiko pasireiškė radioaktyvumo padariniai: pražilimas, plaukų smukimas ir net išopėjimas nugaros odos. . .

Arba štai, kitas radioaktyvumo špōsas, pagadines fabrikantams biznį. Už 1000 mylių nuo sprogdintos atombombės Illinois valstybėje bangavo javai, karštos saulės šildomi bei stipraus lietaus laistomi. Niekas nežinojo, kad atominis debesis slinko pro čia ir paliko savę pėdsakus. . . Nelaimė, iš šių javų šiaudų buvo pagamintas popieris, ir kurį suvynioti į austrų foto filmai. Pasirodė, šis popieris buvo pakankamai radioaktyvus, kad sugadintų — sudėmėti jį įvyniotus filmus.

naktį pasirodęs, dar nedavęs ženklų; bet jis prašė juos būti pasirošus pirmam ženkliui. O tuo tarpu jis išnaudodavo kiekvieną progą, bandydamas sargybinių budrumą. Vieną dieną jis pamatė per atramą persisvėrusį ir skraidančią žuvį būrį stebintį jūreivį. Tamango paėmė į sieną atremtą šautuvą ir pradėjo jį kraipyti, juokingai pamėgdžiodamas jūreivių pratimus. Šautuvas buvo tuoj atimtas, bet jis sužinojo, kad buvo įmanoma paliesti ginklą nesukeliant staigaus įtarimo. Kai laikas ateis tikrai panaudoti ginklą, vargas tam, kas bandys jį atimti.

Vieną rytą Aychė numetė jam sausainį, tuo pat metu duodama ženklą, jam viename tesuprantamą. Sausainyje buvo mažą pielyčią, ir nuo to įrankio priklausė suokalbčio pasisekimas. Tamango pasirūpino, kad kiti tos pielyčios nepamatytų, bet, nakčiai atėjus, jis pradėjo murmėti nesuprantamus garsus, kartu keistai judėdamas. Pamažu jis vis smarkiau ir smarkiau karščiaivosi ir murmėjimas tapo garsiu rėkimu. Besiklausydami įvairių jo balso intonacijų, vergai buvo įsitikinę, kad jis veda pašnekesį su nematomu asmeniu. Visi buvo persigandę, neabejodami, kad velnias buvo jų tarpe. Tamango pabaigė sceną, džiaugsmingai aiškindamas:

„Bičiuliai, dvasia, su kuria aš esu susirišęs, pagaliau išpildė savo pažadus ir aš turiu savo rankoje talismaną, kuris mus išgelbės. Dabar jūs, turite sukaupti daugiau drąsos ir jūs esate laisvi žmonės!“

Salia jo sėdintiems buvo leista paliesti pielyčią, bet nė vienas iš jų nedasiprotėjo, jog viskas buvo tik didelės farsas. Pagaliau, po daugelio vilties dienų, didžioji laisvės ir keršto diena išaušo. Šamokslininkai rimta priesaika pasižadėjo viską laikyti paslapyje ir, po daugelio svarstymų, vis-

kas buvo paruošta. Stipriausieji iš kartu su Tamango išieinančių į dėnį turėjo sumti sargybinius; dalis kitų nubėgti į kapitono kajutę ir pagrobt ten laikomus ginklus. Tie, kuriems pavyko prapieluoti grandines, turėjo skinti kelią, bet, nežiūrint daugelio naktų darbo, daugumas vergų dar negalėjo dalyvauti atakoje. Todėl trys apskrūs negrai buvo paskirti nudėti jūreivį, turintį savo kišenėse grandinių raktus, tuoj pat sugrįžti ir išlaisvinti savo bendrus.

Tą dieną kapitonas Ledoux buvo gerai nusiteikęs. Priešingai savo būdui, jis atsispašė patarnaujantį berniuką, kuriam buvo išpertas kailis. Jis pagyrė budintį karininką dėl jo žinojimo jūrininkystės srityje, pasakė įgulai, kad buvo labai patenkintas jų darbu ir jie gausią dovaną Martinique saloje, kurią jie greit pasieks. Visi jūreiviai pradėjo galvoti, kaip sunaudoti tą kapitono dovaną. Jie galvojo apie degtinę ir tamsiąsias Martinique moteris, ir, tuo metu, Tamango ir jo sėbrai buvo atvėsti į dėnį.

Jie atydžiai buvo dilinę savo grandines, taip, kad nieko nebuvo galima pastebėti, bet jas buvo lengva pertrankti. Juo labiau, tą rytą jie taip žvangino savo grandines, kad jos atrodė du kartu sunkesnės, kaip visada. Vos išėję į orą, jie susikabino rankomis ir pradėjo šokį, kurio metu Tamango dainavo savo giminės karo dainą (kiekvienas vadas turi savo atskirą), kurią jis visuomet naudodavo einant į mūšį. Kurį laiką pašokę, Tamango, lyg pavargę, išsitiesė netoli į laivo sieną atsirėmusio jūreivio; kiti pasekė jo pavyzdžiu, taip, kad kiekvienas jūrininkas buvo keleto negrų apsuptas.

Tyliai nusiėmęs grandines, Tamango galingai sušuko, kas ir buvo sutartas ženklas, nutvėrė netoli stovintį jūreivį už kojų, parvertė jį ir, prispaudęs jį koją, išplėšė iš rankų

PAGERBTA KUN. J. KUZMICKIO SUKAKTIS.

Žinomas spaudos darbuotojas ir aktyvus visuomenės veikėjas kun. Jonas Kuzmickis birželio mėn. 24 d. — savo var dinėse šventė 15 metų kunigavimo sukaktį. Tą dieną jubilato laikomose Šv. Mišiose susirinko labai daug lietuviškos visuomenės, kuri ir dalyvavo Bradfordo bažnytinio komiteto surengtame jubilato pagerbimo pobūvyje. Sukaktuvininkas susilaukė daug sveikinimų žodžių, raštu ir telegramomis, beto buvo apdovanotas gėlėmis ir kukliomis dovanėlėmis. Meninėje minėjimo dalyje buvo perskaityti du žymesnieji jubilato kūrinių, suvaizdinta jo parašytas scenos vaizdelis „Partizano atsisveikinimas“. Atvykusi viešnia ir Cardiff p. J. Liustikaitė išpildė kelis solo dalykėlius, tautiniais šokiais. Programos pabaigoje sukaktuvininkas pasakė turiningą kalbą, po kurios jam paprašius buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir tuo minėjimas baigtas.

Įvertindami jubilato kultūrinę darbuotę spaudoje ir veiklą visuomenėje, šios sukakties proga tenka tik pasidžiaugti jo jau sukurtais darbo vaisiais ir palinkėti geros ištvermės, neuilstamai toliau dirbantis mūsų lietuviškame išeivijos judėjime.

J. J-tis.

PROF. P. JAKUBENO SUKAKTIS.

Profesoriui dr. P. Jakubėnui, šiuo metu gyvenančiam Šveicarijoje, senelių prieglaudoje, suėjo 80 metų.

Lietuviškojo gyvenimo ploteuose prof. Jakubėnas yra išvarejęs didelių barus.

Gimęs Biržų apskrityje 1871 m. balandžio 11 d., Jakubėnas baigė gimnaziją Mintaujoje, teologiją Dorpat (Tartu) universitete. Mokslo pagilinti Jakubėnas lankė Erlango universitetą Vokietijoje, 1899 m. buvo išventintas Biržų evangelikų — reformatų parapijai antruoju kunigu.

Nuo šio laiko Povilas Jakubėnas dar labiau pasinėrė į visuomeninį gyvenimą. Jis steigia liaudies knygynėlius (prisidėjo ir „knygnešių karalius“ Bielinis), suorganizuoja kooperatyvus, telkia ugniagesius, leidžia kalendorių. Jam ypač rūpi liaudies švietimas. 1908 m. įsteigia Biržuose 4 klasių mokyklą, kurioje pats mokytoja. Joje buvo dėstoma ir lietuvių kalba. Ši mokykla išleido apie 300 susipratusių lietuvių ir lietuvačių. 1913 m. įsteigė Biržuose spaus tuve leisti pigias knygas.

Pirmojo karo metu dirbo Petrapių Nukentėjusiems dėl karo šelpiti centro komitete, paskui Voroneže Yčo gimnazijoje mokytoju.

Po karo grįžęs Lietuvon 1918 m. įsteigė Biržų gimnaziją ir buvo jos mokytoju.

1933 m. Taip pat suorganizavo Biržų smulkaus kredito banką, kuris suvaizdino didelį vaidmenį tenyksiame ūkiniam gyvenime.

Ne mažiau reikšmingas Povilo Jakubėno veikimas tiki-

binėje srityje. Jis iš pat savo kunigystės pradžios nesitenkino vien tikai darbu savo parapijos ribose, bet ėmė organizuoti lietuvių evangelikų — reformatų gyvenimą visoje Lietuvoje. Jau 1903 m. jis buvo išrinktas Vilniuje ev.-reformatų synodo nuolatinio sekretorium, o 1919 m. jis sušaukė pirmąjį nepriklausomos Lietuvos ev.-reformatų synodą, kuris išrinko jį konsistorijos vicepirmininku. 1922 m. Jakubėnas išrenkamas Lietuvos Ev.-Reformatų Bažnyčios superintendantu, o 1925 m. — generaliniu superintendentu. 1926 m. pakviestas profesorium į Lietuvos universitetą, kuriam buvo evang. teologijos fakulteto dekanas. Nuo 1926 m. iki pat bolševikų okupacijos redagavo dvisavaitinį religinį — kultūrinį kaimo žmonėms skiriamą laikraštį „Sėjėjas“. Prof. Jakubėnas yra parašęs visą eilę mokslo darbų. Jis yra atstovęs Lietuvos evangelikams daugelyje tarptautinių kongresų.

Tautos nelaimės, Lietuvos okupacija privedė prie to, kad senatvės žmogus neturi kur gyventi.

Linkime profesoriui geros sveikatos ir susilaukt dienos, kada galės grįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

LANZA IR BARANAUSKAS

Montrealio teatrui dabar rodo vieną naujausią filmą — „Didysis Caruso“, — kurioje debiutuoja jaunas italų dainininkas, dramatinis tenoras, Mario Lanza. Hollywoodas M. Lanza pasirinko, žinoma, dėl jo balso.

Dramatinis Lanza balsas stiprus, nešas, pajėgus. Bet dabartiniam stovyje Caruso dar toli neprilygsta, ypač tembru, turtingumu. Be to, dainininkas dar jaunas, ne visai moka valdyti balso aparatą, todėl vietomis balsas, jo tembras lūžta, neišlaiko užsibrėžtos formos. Pasakytume — balso stinging ir šilimos, nors šiaip jau jis imponuojantis ir publikoje turi pasisekimą.

Noris tačiau palyginti su mūsų Baranausku. Bendras iš pūdis mūsų dramatinio tenoro naudai. Mūsų Baranausko tenoras žymiai našesnis, šiltesnis, lengvesnis aukštesnėse ir dramatiškesnėse pajėgose. Ypač pabrėžtina — Baranausko balsas turtingesnis, gražesnis, obertonų. Jeigu mūsų Baranauskas sugebėtų naudotis di naminėmis priemonėmis, tai neabejotina, kad jis Hollywoodo lengvai Lanza pirmautų. Todėl Baranauskui vis dėlto patartina Hollywoodo išbandyti laimę savo, na, ir laimėti garbę Lietuvai. (Jk)

— Bruklino lietuvių rašytojų klubas išleido į tautiečius atsisaukima, kuriame visus lietuvių kviečia į darnų darbą, sugyvenimą, gerus santykius ir tautinę veiklą, kad būtų išlaikytas lietuviškumas ir lietuvių galėtų pilti kultūros pakopomis.

— Dr. V. Tercijonas parašė knygą apie Dr. K. Grinių, kaip gydytoją ir visuomenininką.

šautuvą ir nušovė budintį karininką. Panašiai kiekvienas jūreivis dėnyje buvo sumtas, nuginkluotas ir tuo paciu ginklu užmuštas. Iš visų pusių sklido kautynių garsai. Laivo pus karininkas, turėjęs apkaustymų raktus, buvo vienas iš pirmųjų aukų. Akies mirksniu dėnis prisipildė negrų minia. Neradę ginklų, stvėrė inkaro volo buomas ar valčių irklus. Baltųjų žmonių likimas buvo tuoj nulemtas. Keletas jūreivių užpakaliniam dėnyje bandė priešintis, bet jiems trūko ginklų ir pasiryžimo. Ledouq, žinoma, dar buvo gyvas ir nepraradęs drąsos.

Matydamas, jog Tamango buvo revoliucijos siela, jis tikėjosi, kad užmušus jį, per trumpą laiką būtų galima su tvarkyti ir jo sėbrus. Jis šoko pirmyn, šaukdamas visu balsu. Tamango tuoj pat puolė prie jo. Abu vadai susitiko viename iš praėjimų, vedančių iš jūreivių būklo į laivo priekį. Tamango, laikydamas šautuvą už vamzdžio ir naudodamas jį kaip kuoką, smogė pirmas. Baltasis vikriai išvengė smūgio: buožės galas, visa jėga trenktas į grindis, suskilo ir ginklas iš Tamango rankų buvo išmuštas. Jis stovėjo beginklis ir Ledoux, demoniška šypsodamas, puolė jį. Bet, prieš jam smogiant kardu, Tamango, vikrus, kaip jo gimtojo krašto pantera, šoko į puolančiojo glėbį ir nutvėrė ranką, laikantį kardą. Vienas stengėsi išlaikyti kardą, kitas jį atimti. Gavališkai besigriamant, abu parkrito, juodasis po apačia. Nedelsdamas, Tamango pritraukė baltąjį prie savęs ir taip įkandod į kaklą, kad kraujas išstyrško lyg iš po liūto dantų. Iš nusilpnėjusio kapitono rankos kardas išslydo. Tamango pačiupo jį, pašoko ir kluvina burna, triumfuojančiai šaukdamas, badė savo mirštantį priešą.

Bus daugiau.

Lietuvos ev.reformatų antrasis sinodas

Amerikoje

RASO AD. ŠERNAS.

Lietuvos reformatai Nepriklausomoje Lietuvoje turėjo ir dabar tremtyje turi savo organizaciją, sudaro vieną didelę šeimą; jie skiria metuose vieną dieną metinei šventei, kuri vadinama sinodu ir kuri įvyksta, pagal seną paprotį, kasmet per Jonines.

Lietuvos reformatų bažnyčia turi garbingą 400 metų praeitį ir yra davusi savo kraštui ir visai žmonijai šviesių asmenybių. Ji, nuo pat savo įsikūrimo dienos, kovojo ir kovoja už Lietuvos laisvę, dėl lietuvių kalbos, savo nariuose skiepija ir auklėja ne vien tik gilų religinį, bet ir tautinį — patriotinį ir žmoniškumo jausmą. Ji, eidama gilią tolerancijos keliu, gerbia ir kitokių ištikinimų, neišskiriant ir laisvąmynių. Lietuvos reformatai, daugumoje, yra pažangesnių ištikinimų. Jie skaito ir remia pažangiąją spaudą.

Ji tvarkėsi Lietuvos įstatymų ribose, kaip jai patiko. Jos visus reikalus svarstė, rinkimų visam amžiui asmenų, vadinamų kuratoriais, ir parapijų įgaliotinių metinis susirinkimas — sinodas. Sinodo nutarimus vykdė jo išrinktoji valdyba, vadinama: Lietuvos Ev. Reformatų Kolegija.

Lietuvos reformatų sinodai prieš pirmąjį pasaulinį karą vykdavo Vilniuje, o nepriklausomos Lietuvos laikais, Vilnių lenkams pagrobę, jie susirinkdavo Radvilų sostinėje, Biržuose. Į tuos sinodus suvažiudavo iš visos Lietuvos kuratoriai, parapijų įgaliotiniai, kviestieji svečiai ir jaunimas. Sinodas tęsdavo tris dienas. Turintieji balsą bažnyčios reikalų svarstyme — posėdžiavė, o svečiai ir jaunimas iškylavė po gražiąsias Biržų apylinkes, plaukiavė laivais gražiąjame Biržų ežere ir kitaip pramogaudavo. Tai būdavo tikrai graži šventė, kuri visuomet praedavo pakilusioje nuotaikoje ir ilgai, ilgai pasilikdavo atmintyje.

Bet taip buvo tik tol, kol Lietuva buvo laisva, iki rusų komunistų okupacijos. Dabar jau dešimt metų suėjo, kai Lietuvos žemę trempia purvinas atėjūno aziato čebatas, ir mūsų

broliai, kurie dar gyvi tebėra ir neištremti į šaltąsias Sibiro stepes, velka sunkų ir žiaurų komunistinės diktatūros jungą. Tėvynėje bažnyčios paverstos arklidėmis ir įvairių griozdų sandėliais; nebeskamba jų varpai ir negroja vargonai, ir tikėjimo brolių, prisitarsusių prie jų, pasitinka sargybinis — kaptas su nuogu durtuvu ant šauktuvo. Ir tik maža dalis Lietuvos reformatų, tik tie, kuriems vienokių, ar kitokių būdu pasisekė ištrukti iš bolševikų nagų ir atsikurti laisvose šalyse, gali laisvai, be baimės lankytis į bažnyčias ir tęsti protėvių paliktą gražiąją tradiciją, rinktis per Jonines į sinodą.

Sekdami tą tradiciją, Lietuvos reformatai jau turėjo tremtyje keturis sinodus, kurių pirmieji du įvyko Vokietijoje, o paskutiniai JAV, Chicagoje, kur daugiausia yra apsigyvenusių kuratorių, veikia Lietuvos Evangelikų Reformatų Kolegija, kurios prezidentu Lietuvoje buvo ir čia dabar yra, Dr. J. Kubas Mikelėnas, ir yra stipri, gausi nariais parapija. Ir šiemet per Jonines į Čikagą buvo suvažiavę Lietuvos reformatai iš visos Amerikos, o iš kitų kraštų, ar kuriems geografinės sąlygos, ar kitokios priežastys neleido tautai padaryti, vistiek buvo kartu. Jie dalyvavo sinode atsistais raštu sveikinimais ir mintimis.

Siemtinis sinodas buvo tikrai labai skaitlingas. Jame dalyvavo netoli penkiasdešimt kuratorių ir daug daugiau svečių. Sinodas buvo atidarytas trumpomis, kun. St. Neimano atlaikytomis pamaldomis. Po jų sekė rinkimai. Sinodo direktorium išrinktas kun. Dr. Mykolas Devenis, iš Watertown, Conn., o į sekretoriatą kur.: Ona Dubraitė iš Rocfordo, Kosas Klybas iš Medison, Adomas Šernas ir Mykolas Kregždė iš Chicago. Į garbės prezidentumą buvo pakviesti ponai: Lietuvos Valstybės konsulas, Chicagoje, Dr. P. Daužvardis, J. Daužvardis, inž. P. Žiurys iš Cleveland, Hypatija Šliu paitė-Yčienė-Žiurienė iš Cleveland, Elena Devenienė iš Watertown, A. L. T. „Sandara“ prezidentas Petras Pivariūnas iš Pittsburgh, Em. Janony

tė-Railienė iš Baltimorės, dail. Adomas Varnas, „Sandara“ red. Vaidyla, Liet. ev. liuteronų parapijos Chicagoje klebonas kun. Dr. J. Pauperas, Liet. ev. liuteronų Amerikoje atstovas, kun. A. Trakys, ir pulk. Jonas Variakojis iš Chicago.

Sinodą žodžiu sveikino ir linkėjo sėkmingos darbuotės: kun. sulas Dr. P. Daužvardis, kun. Dr. Pauperas, kun. A. Trakys ir kiti. Pasibaigus sveikinimams žodžiu, kolegijos sekr. kur. Petras Brūžas perskaitė gautus sveikinimus raštais, iš po visą pasaulį išblaškytų Liet. reformatų. Tokių sveikinimų buvo labai daug.

Apie kolegijos nuveiktus darbus pranešimą padarė prezidentas dr. J. Mikelėnas, o apie kolonijose Liet. ev. reformatų veikimą papasakojo iš ten atvykę atstovai: p. H. Žiurienė iš Clevelando, p. E. Railienė iš Baltimorės, inž. J. Trečiokas iš Waterbury, inž. H. Pavilionis iš Chicago, p. E. Devenienė iš rytinių valstybių ir p. M. Zablockas, tik ką neseniai atvykęs iš Vokietijos, papasakojo, kiek ten dar yra pasilikę Liet. reformatų ir, kaip jie veikia.

Birželio 24 d. sinodo dalyviai dalyvavo iškilmingose, su Šv. Komunija, pamaldose. Po pamaldų įvyko pietūs kuriuose dalyvavo per šimtas žmonių. Sinodo dalyvių globėjo ir valdydino Chicago's Liet. reformatų moterų draugija.

Sinodas savo posėdžių metu apsvaistė daug klausimų ir padarė atitinkamus nutarimus; išrinko naujus kuratorius: Jo kubą Tunkuną, Eleną Denienę, Danutę Yčaitę-Kregždienę, Eveliną Yčaitę - Lessman, Algirdą Devenį ir Kęstutį Devenį; nutarė pasveikinti Lietuvos Valstybės įgaliotąjį J. A. V. ministrą Povilą Zadeikį Washingtonė ir pasiūsti sveikinimą per radijo „Voice of America“ broliams už geležinės uždangos — Lietuvoje ir kitur. Be to, sinodas apsvaistė, visus jame iškilusius klausimus, vienbalsiai priėmė ir nutarė paskelbti viešumon, sekančias rezoliucijas:

Sinodas, kurio dauguma dalyvių buvo liudininkai, žiaurais bolševikų teroro, vykdymo mūsų tautoje, prašo J. A. V. Kongresą, greičiau priimti Genocido Konvenciją, pasmerkiančią Sovietų valdžios vykdomus tautinių ir religinių grupių naikinimus,

Sinodas reikalauja, kad artimoje ateityje „Lietuvių Kalbos vadovo“ redaktoriai atitai sųtų tą klaidą, kuri kiršina vie-

SCENOS VEIKALO KONKURSA

VT Lietuviųbės išlaikymo Tarnyba skelbia konkursą scenos veikalui parašyti šiomis sąlygomis:

1. Veikalas skiriamas jauni mo teatrui ligi 16 metų amžiaus.

2. Veikalo idėja-žadinti tėvynės meilę. Turinys gali būti paimtas iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo, iš kovų me to už nepriklausomybę, iš paskutinio karo meto ar partizanų žygių, okupacijų, iš tremties gyvenimo.

3. Veikalas turi būti kelių veiksmų, apytikriai per dvi, o ilgiausiai per pusę valandos suvaidinamas, įskaitant ir pertraukas.

4. Veikalas turi būti visai originalus ir niekur dar nepaspaudintas.

5. Konkurso terminas — 1951 metų gruodžio 31 diena. Ligi tos dienos autoriai slapvardžiai pasirašytus veikalus, uždarytame voke nurodę ir savo tikrąjį pavardę bei adresą, įteikia Amerikos Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.-USA.

6. Už du geriausius veikalus Lietuviųbės Išlaikymo Tarnyba skiria dvi premijas I — 1200 DM ir II — 800 DM, jei autoriai gyvena Vokietijoje, arba 250 dol. ir 150 dol., jei autoriai gyvena kitur.

7. Jury komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

8. Lietuviųbės Išlaikymo Tarnyba pasilieka sau teisę įsigyti premijuotus veikalus nuosavybėn, sumokėdama už juos autoriams sutartą honorarą.

9. Dėl informacijų konkurso reikalams prašoma kreiptis į Lietuviųbės Išlaikymo Tarnybą, adresas: Jonas Makauskis, (14b) Reutlingen, Lederstr. 94, Germany.

na lietuvių tautos dalį prieš kitą.

Sinodo metu buvo prisiminti ir pagerbti Lietuvoje ir Sibire mirę ir bolševikų vergiją kenčiantieji bažnyčios nariai, ir paminėtos 10 metų mirties sukaturvės Dr. Martyno Yčo, kun. Jono Šepelio, bei prof. Jo no Yčo.

Sinodas buvo baigtas malda ir sugiedant JAV ir Lietuvos himnus. Sinodo dalyviai išsiskirstė pakilusioje nuotaikoje, atgaivinę ir sustiprinę visų puo selėjimą viltį — sugrįžti į nepriklausomą, laisvą nuo visokių priešų tėvynę Lietuvą.

Telef.: HE 0106

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

727 Church Ave, Verdun (tarpe Verdun Ave ir Banantyne Ave netoli Aušros Vartų par-jos bažnyčios)

GAMINAME VISOKIOS RŪŠIES VALGĮ.

Tautiečiai kviečiami atsilankyti ir įsitikinti.

SAVININKAI BR. JOCAL.

ANTANAS MATULIS

maloniai kviečia tautiečius atlankyti jo

Užkandinė

kuri duoda gerą pasirinkimą visokių užkandžių ir gėrimų.

7682 Edvard ir 6 Ave kampas, Ville Lasalle.

Telefonas: TR 8112.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO, bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas vi sėse draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

Pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas

KARYS

išsina didelio formato, gražiai iliustruotas, duoda daug įdomios medžiagos.

Redaguoja ir leidžia: kpt. S. Urbonas, B. Aušrotas, S. Butkus

Prenumerata: metams 4 dol., atski ro nr. kaina 45 ct.

Adresas: Karys, 156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y., U. S. A.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDZIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų paieškojimus ir jų atsišaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsišaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRASYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsienyje \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

JUN A Valet Service

SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.

Valome, taisome ir dažome vyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, valome vestuvines sukneas, langų užuolaidas (lengvas ir sunkias).

Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas sąžiningai.

210 Dorchester St. W., Montreal. Tel. LA 2958.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplausko)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Pristatymas į namus, o penktadieniais ir į Longueil. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

670 Annette St., Toronto, atidarė

PETER PAN BEAUTY SHOP

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: JU 1905.

APLANKYKITE NAUJĄ LIETUVIŠKĄ KRAUTUVĘ

(Bellwoods Dry Good Store)

921 DUNDAS STR. W. (šalia lietuvių bažnyčios)

GEROS PREKĖS PIGIOS KAINOS.

Didelis pasirinkimas vyrų, moterų ir vaikų apatinių ir viršutinių baltinių, kojinių ir kitų aprangos reikmenų, taip pat gražių ir pigių moteriškų suknelių.

Pasiryzę lietuviškai visuomenei patarnauti.

Sav. J. JURKŠAITIS ir P. LELIS.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal.

Tel. FI 0208.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0494

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gar dinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį pa imame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučeliūnas,

A. Majauskas.

MŪSŲ SPORTAS

KRIZĖS IR ŠVIESIOS PUŠĖS PAS „VYTIES“ FUTBOLININKUS

Klubo senjorų komanda po sausuko pirmenybių tarpo, kur kelis kartus sužaisa lygiomis ir kartą pralaimėta, pateko į krizę, kuria pasižymi visi mūsų sportininkų vienetai emigrantiškoje aplinkoje. Nesant tinkamo susikaupimo ir svarbiausia su amžium neišlaikant entuziazmo, kuris yra pirma sąlyga sėkmingam sportui, susidarė nemaloni padėtis, gresianti išbraukti senjorų komandą iš vykstančių Toronto pirmenybių. Toks įvykis mestų beneikalingą šešėlį geram lietuvių sportininkų vardui. Prie tokio pakrikimo daug prisidėjo, kad kai kurie futbolininkai, pradžioje pasižadėję aktyviai dalyvauti, vėliau supasavo. Ne sėdint pakaitų ir nesulaukus seniai pažadėtų naujų jėgų, Vyties I komandos tolimesnis dalyvavimas pirmenybėse atsidūrė prieš klausuko ženklą.

Birželio 21 d. rungtynėse su Dentonia teko nusileisti 4:3 (3:3) vien dėl to, kad aikštėje pasirodė nepilna komanda. Žaidimas prie didesnio susikaupimo būtų priklausęs lietuviams, kurie veinu momentu, prieš lietuvių sviedinį iš trumpo atstumo per vartus. Antro puslaikio 10 minutė kanadiečiai iš susidariusios maišaties užkabina mūsų tinklą, perimdami vedimą. Po kelių minučių kairysis kraštas A. Kasperavičius praieina šonu ir jo paduotą kamuolį į centrą R. Preikšaitis nukreipia į aukštutinį vartų kampaną. Lietuvių spaudimas neatleidžia, kol puslaikio viduryje saugas H. Paukštys iškiša tikslų padavimą į priekį ir R. Preikšaitis antru kartu nuginkluoja priešininko vartininką. Prieš pabaigą kanadiečiai rodo didelių pastangų išlyginti, bet užtikrintai sužaidęs gynimas iš V. Pėteraičio, K. Budrecko, V. Dauginio, H. Paukščio ir D. Laurinavičiaus tiksliai stabdo praėjimo bandymus. Vartuose savo pareigas gerai atliko progresuojantis ir gerą pusę D. Vaičiūnas.

Birželio mėn. 21 d. susitikimas su Maple Leaf (buvusia Tartans komanda) baigėsi 3:1 (1:0) kanadiečių naudai. Pirmo kėlinio pradžioje vytičiai iš eilės atsiekia du įvarčius, kurie šališko teisėjo ne užskaitomi. Kilusiam sumišimui kanadiečiai įtina per naujoką vartininko rankas savo pirmą neuztarnautą įvartį. Antrame kėlinyje, saugams nuėjus į puolimą, pakrinka lietuvių susižaidimas, tačiau lauko persvara priklauso vytičiams. Antras priešininkų įvartis pasiekiamas iš paduodamo kampinio, kada niekieno nepa-

lietas kamuolys įsisuka į vartus ir trečiasis iš lengvo galvos smūgio į aukštutinį kampaną. Prieš pabaigą V. Pulkauninkas toloką smūgiu užkabina virpsną iš vidaus. Nežiūrint neblogo, kai kada lietuvių susižaidimo, pergalės yra sunkiai pasiekiamos vien dėl to, kad atskirose gynimo pozicijose, ypač vartuose, nėra pastovių žmonių ir įvairūs debutantai dažniausia lengvai „pakeičia“ rezultatą netinkamomis pusėmis.

Antroji klubo komanda po persirikiavimo iš eilės pravedė pergalių seriją. Scarborough jauniai tapo paklupdyti 3:0 (2:0). Tą dieną įvarčių medžiotoju tapo A. Smolskis, atsiekęs visas tris užbaigas. Birželio mėn. viduryje mūsų jauniai prisėgė pirmenybių minusą pereitę meisteriui ir dabartiniam tabelės vedėjui Westand komandai, tvirtai išlaikydami 2:1 (0:0) pasekmę iki užbaigiamojo švilpuko, tuo būdu revanšaudamiesi už buvusį ankščiau pralaimėjimą. Pirmoje žaidimo dalyje lietuviai turi persvarą, kurios metu R. Simkus perkelia sviedinį iš trumpo atstumo per vartus. Antro puslaikio 10 minutė kanadiečiai iš susidariusios maišaties užkabina mūsų tinklą, perimdami vedimą. Po kelių minučių kairysis kraštas A. Kasperavičius praieina šonu ir jo paduotą kamuolį į centrą R. Preikšaitis nukreipia į aukštutinį vartų kampaną. Lietuvių spaudimas neatleidžia, kol puslaikio viduryje saugas H. Paukštys iškiša tikslų padavimą į priekį ir R. Preikšaitis antru kartu nuginkluoja priešininko vartininką. Prieš pabaigą kanadiečiai rodo didelių pastangų išlyginti, bet užtikrintai sužaidęs gynimas iš V. Pėteraičio, K. Budrecko, V. Dauginio, H. Paukščio ir D. Laurinavičiaus tiksliai stabdo praėjimo bandymus. Vartuose savo pareigas gerai atliko progresuojantis ir gerą pusę D. Vaičiūnas.

Birželio mėn. 21 d. susitikimas su Maple Leaf (buvusia Tartans komanda) baigėsi 3:1 (1:0) kanadiečių naudai. Pirmo kėlinio pradžioje vytičiai iš eilės atsiekia du įvarčius, kurie šališko teisėjo ne užskaitomi. Kilusiam sumišimui kanadiečiai įtina per naujoką vartininko rankas savo pirmą neuztarnautą įvartį. Antrame kėlinyje, saugams nuėjus į puolimą, pakrinka lietuvių susižaidimas, tačiau lauko persvara priklauso vytičiams. Antras priešininkų įvartis pasiekiamas iš paduodamo kampinio, kada niekieno nepa-

LIETUVIŠKA

BALDŲ KRAUTUVĖ

IR DIRBTUVĖ

PARDUODAME GATAVUS, PRIIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMUS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI.

CAPITOL FURNITURE CO.,

391 St. Catharine St. W. Montreal.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kitų firmų radio aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys. Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos. Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.
TEL. LA 8621.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323.

J. Alide Blais, 29—4ieme Avenue, Ville Lasalle. TR. 7849.

Aukos Tautos Fondui

Montreal, Que. K. L. B. — L. O. K. pagal aukų lapą Nr. 8 — K. Toliušis \$ 10.00.

S. L. A. 123 kuopa pagal aukų lapą Nr. 9 — p. M. Juodviršis \$ 1.00.

„Neringos“ skaučių Tuntas — \$ 10.00.

London, Ont., A. Miškinis \$ 5.00, Dr. A. Kaveckas \$ 2.00.

Sudbury, Ont., K. L. B. praveistame vajuje surinko \$ 394.50. Aukų po \$ 10.00: A. Barlauskas, A. Bruškevičius, J. Krutulis, St. Jackevičius, K. Rimkevičius; po \$ 7.00: T. Liaudinskas; po \$ 5.00: J. Adomaitis, V. J. Agurkai, R. Bagdonas, J. Cibulskis, J. C. St. C., J. Dambrauskas, J. Dženkaitis, Z. Gasiūnas, V. Giedrikas, J. Gudelevičius, P. Gorklys, J. Indriulaitienė, Z. Jackevičius, A. Jasiūnas, O. J. Jasinskai, P. Jutelis, J. Kibickas, L. Kriaučiūnienė, J. Laureckas, P. Liutkus, A. Lukošius, V. Lumbis, J. Lumbis, M. Meškauskas, P. Mikštas, J. Misevičius, J. Paulaitis, K. Poderis, V. Povilaitis, S. Rakšienė, Kun. A. Sabas, K. Sagaitis, P. Sakalauskas, P. Semežys, A. Siemaška, V. Skilandžiūnas, V. Skripkus, P. Sniegaitis, J. Stapčinskis, V. Staškevičius, J. M. Str., K. Šeireva, F. Tiknius, S. Tolvaiša, J. Vaičiūnas, A. V. Vismantai, P. Venskevičius, A. Zlatkus, M. Zemaitis, V. Žižys; po \$ 4.00: V. Benušis, P. Kraujelis, J. Skilandžiūnas, P. Skrebūtenas, P. Urmelis; po \$ 3.00: P. Gabrenas, V. Galeckas, A. Juozaitis, S. Jutelis, A. Kaz-

lauskas, K. Ožalab, J. Petrėnas; po \$ 2.50: A. Gatautis; po \$ 2.00: W. Aniol, V. Bačinskas, J. Beržinskas, J. Gansinauskas, M. Glen, J. Kriaučiūnas, V. Kriaučiūnas, A. Lapėnas, A. Miškinis, D. Nikus, J. Poška, St. Poška, I. Reimeikis, S. Zaranka. Po \$ 1.00: B. Duda, T. Imbras, A. Jurgėla, Z. Labuckas, P. Lukoševičius, C. Omisz, R. Maldūnas, P. Mažaitis, A. Mikštas, W. Roberts, J. Tumanowski.

Delhi, Ont. K. L. B. — L. O. K. aukavusių birželio 14-tos minėjimo proga \$ 140.26. Aukų po \$ 10.00: J. Stradomskis, M. Tuinila; po \$ 5.00: J. Dumša, A. Samas, P. Augaitis, Melnikas, Račienė, Augustinavičius; po \$ 2.00: Matusevičiūtė, V. Neninkas, Kazukauskas, Zymantienė, A. Augustinavičius, A. Kisieliū, M. Ožalab, Kun. Rudzinskis, A. Aleliūnas, Jurenas, Rickai, Jučas, J. Liutkevičius, M. Bertulis, W. Klemka, A. Juozapavičius, A. Vilkas, F. Gorklys, J. ir P. Skeivilai, J. Janušauskas; po \$ 1.00: S. Vilas, V. Andriulionis, Br. Aponeičius, J. Zaleckis, J. Škėma, V. Treigys, Ed. Pakelandžiūnas, S. Augaitienė, P. Bridickas, A. Trečiokas, Grincevičienė, Valtienė, P. Ignatienė, P. Astrauskas, A. Gružinskas, Rastenis, Sturmantis, P. Stančienė, Viktrakis, P. Kazemeckas, P. Zalauskas, J. Petrauskas, A. Nickevičius, Rimkus, J. Cibulka, Vainavičius, J. Jurskas, A. Rickas, K. Žilvytis, Dulkė, Vėjas, Rudis, Jankūnas, Reimeikis, Lukošius, Sinkevičius, Mikėnas .50, A. Gulbinas .30, Kojelis .26.

Surinkta smulkių \$ 13.20.

Nuosirdžiai dėkui už prisijusias aukas visiems.

M. Arlauskaitė, T. F. Atstovė.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

— alpuk —

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Importe - Exporte.

Wangen - Allgau — Germany.

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ

siuva moderniškiausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių anglišku medžiagų. Darbas atliekamas SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Ave, Toronto.
Telefonas: ME 8522.

ĮVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, išskyrus telefonu JU 4773.
— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. —
— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longueil.

Telefonas: 7578.

Dažo paltus, sukneles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.

PAPIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

2 sv. cukraus

VANCOUVER

ATSAKYMAS P. DAINIUI

O vis dėlto būkime atsargūs ir teisingi.

Vancouver, B. C. P. Dainius, reikia pripažinti jo garbei, nepabijoję išeiti viešumon. Tai gerai. Bet tai, kas buvo parašyta mano adresu, aš negaliu prisiimti, nes mano paissakymas lietuvių ne vieną p. Dainių, bet ir kitus, ir daugiau dar kitus.

Bet, pirmiausia dėl p. Dainiaus. Vis dėlto p. Dainius, rašydamas apie automobilio atsidarimą pajūryje, neišvengė sarkazmo. Bet ar gi tam buvo priežastis? Juk nukentėjęs tikrai nieku nekaltas, tai kodėl iš jo juoktis? Jeigu p. Dainius būtų šiaip ar taip nukentėjęs užjautęs, būtų kas kita. Mat, juoktis galima iš juokingo dalyko, o čia jokio juokingumo nebuvo. Tiek.

Bet mano korespondencija buvo taikoma daugiau kitiems. Kam — nesvarbu, bet aiškiai tiems, kurie rašo neteisybę; kurie suvedžioja sąskaitas; kurie intriguoja; kurie rūšiuoja žmones, tam tam nėra rimto pagrindo ir, pagaliau, nėra tikrų duomenų.

Pav.: Senojo vankuveriečio korespondencijoje p. J. C. įžiū rėjo tendenciją sugadinti senųjų ir naujųjų ateivių santykius. Faktas yra visiems mums gerai žinomas. Tie asmenys, apie kuriuos p. Senasis vankuverietis rašo, yra gerai žinomi, tolerantiški žmonės, atsikvėję iš Vokietijos tremtinių, pasitarė, gražiai, naujiems ateiviams.

Senas vankuverietis, žinoma, gerai žino, kad politiniai klausimai yra labai opūs. Dažnai ne visi vienaip supranta tuos pačius reikalus ir surišioja pagal savo būdą, kuris nesiderina su asmens nusistatymu. Lietuvių tarpe yra tokių, kurie labai rupiai mėgsta žmones rūšiuoti. Vieni, pav., jeigu ne komunistas, tai kito vardo neduoda, kaip fašistas; kiti, jei ne katalikas, tai jau bolševikas. Gal tokių ir nėra daug, bet vis dėlto yra. O tai yra jau nepašankamo politinio susipratimo, arba blogos valios reiškiniai.

Todėl, būkime atsargūs, ypač rūšiuodami žmones, nes dažnai galima apsirikti. Būkime daugiau objektyvūs ir teisingi. Geriau konstatuokime faktus, bet mažiau darykime išvadas ten ypač, kur nesame tikri.
Vancouverietis...

LOTERIJA JONINIŲ GEGU ŽINEJE WELLANDE.

Birželio 23 d. įvyko Joninių gegužinė Wellande, kurios metu buvo ir loterija.

Atrodo, kad daugelis pamiršo dalyvauti laimėjimų traukimo metu ir todėl, liko neatsiimtų daiktų, kuriuos laimėjo šie nr.: 22, 33, 34, 35, 40, 41, 44, 55, 58, 79, 81 ir 96.

Laimėjimus galima atsiimti ligi liepos mėn. 30 d. pas A. L. O. K-to Seret. Bronių Simonaitį adresu: 51 Louis str. Port Colborne, Ont. Atsiimant, turėti pirktą loterijos bilietą. Lig šio termino neatsiimti daiktai, bus panaudoti sekančiai loterijai.

B. S.

A. L. O. K-to Seretorius.

IR MES KOVOJAME...

Atkelta iš 3 psl.

bo Partija 100 procentų socialdemokratai po min. pirminko Klement Attlee vadovybe. Ar nebus įdomu žinoti, kad kovoje už „mažą žmogaus“ laisvės jiems talkininkauja net penki lordai ir 22 katalikų kunigai?

Kur Tamsta stovi, kur akys krūpija ir kokią nuomonę užgeresnę, teisingesnę Lietuvą, jos atvadavimą ir sukūrimą? Ar Tamstai vistiek, ar ji sukaltys kelias eiles, ar kops aukštyn, pirmyn, šviesiais Vakarų Europos takais į pilną politinę ir ūkinę demokratiją? Prisimink, kad Tamstos ranka reikalinga kovai už Lietuvos laisvę ir po to einančiam išgruvisių jos atstatymui į geresnį, kultūringesnį gyvenimą — daugumos, ne saujelės naudai. Neužmiršk Karo Muziejaus, „O skambink per amyrą jau nepašankamo politinio žius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas kas negina jos“.
Socialistas.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI.

PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

P. ADAMONIS.

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektrinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

Jei norite pirkti ar parduoti namus Verdune, kreipkitės pas lietuvių draugą.

C.E. LUFFAS
SERVICE REALTIES

4336 VERDUN Ave., VERDUN

Tel. YO 0529

Siuntinys Nr. 1—\$ 6.70

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. salami dešros

2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.

1 dėž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3 — \$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$ 5.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

2 sv. cukraus

1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus—\$ 2.60

B. 20 sv. cukraus—\$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.50

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4½ sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

TILLSONBURGO LIETUVIŲ ŪKININKŲ KLUBAS

liepos mėn. 15 d., sekmadienį, rengia

GEGUŽINĖ-PIKNIKA

p. Mikėno farmoje (19 kelias).

ŠOKIAMS grieš Londono orkestras.

BUS įvairių ŽAIDIMŲ SŲ LAIMĖJIMŲ prizais.

Kviečiame Toronto, Hamiltono, Londono ir kitų apylinkių lietuvius atsilankyti.

Pradžią 1 val. p. p.

Rengėjai.

HAMILTON

MOKSLO METŲ PABAIGTUVĖS

Hamiltono vysk. M. Valančiaus vardo šeštadieninė mokykla birželio 30 d. užbaigė antruosius mokslo metus ir įteikė vaikams pažymėjimus. K. B. Hamiltono ap. pirm. S. Naikauskas geriausiai baigusiems savo skyrius mokiniams įteikė po lietuvišką knygą.

Ši mokykla įsteigta 1949 m. kun. dr. J. Tadarasko rūpesčiu ir naudojasi geromis vienos katalikų mokyklos patalpomis.

Mokykloje dėstoma: tikyba, lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos istorija ir geografija, dainos. Mokyklos vedėjas J. Mikšys, mokytojai: J. Rickis, Vl. Kezys, A. Grajauskaitė, kun. dr. J. Tadaraskas. Šiais metais lankė 67 vaikai. Septynių atėvių vaikai šios lietuviškos mokyklos nelankė, šeši tėvai iš naujųjų atėvių atsisakė leisti savo vaikus.

Mokymosi sąlygas sunkino vadovėlių stoka. Vaikų laikraštėlių „Eglutė“ prenumeruojama apie 20 mokyklų lankančių vaikų.

Nors mokytojai visą laiką dirbo be atlyginimo aukodami savo liuoslaiki, tačiau mokyklą išlaikyti vistiek reikalingos lėšos. Tas išlaidas sudaro atlyginimas mokyklos sargui, kiekvieną šeštadienį yra numatomi per vieną šeštadienį 3,85 dol. Tuo vasaros pertrauką gerokai papildyti už antrą mokslo metų pusdirbėti. Gražu, kad yra entuziastai, kurie negailėdami nei dol., pažymėjimams blankų at-

spausdinimas 11.00 dol. Viso išlaidų 103.40 dol. Pajamas su darė liepos mėn. 1 d. rinkliavos metu bažnyčioje surinkta 107.77 dol. ir KLB Hamiltono L. B. Hamiltono ap. pirm. S. Naikauskas geriausiai baigusiems savo skyrius mokiniams įteikė po lietuvišką knygą.

Galima tik pasidžiaugti, kad mokytojų pasiūlymų ir pasiaukojimo dėka vaikams skiepijamas lietuviškumas. Gražu, kad beveik visi leidžia savo vaikus į mokyklą.

„AUKURAS“ UŽBAIGĖ SEZONĄ

Birželio 30 d. „Dainavos“ salėje įvyko Hamiltono Lietuvių Dramos Mėgėjų Būrelio „Aukuras“ sezono užbaigimo vakaras su programa. Ši kartą Meno Būrelis publiką pralinksmino su trumpa komedija „Gerai širdis“. Veikalėlis vieno veiksmo atmiestas Hamiltono aktualijom. Po vaidinimo vyko šokiai grojant lietuvių orkestrui „Aidas“. Laike šokių buvo prarastas dailaus tango premijavimas.

Hamiltono visuomenė įvertindama būrelio dirbamą gražų kultūrinį darbą, gausiai atsilankė į šį rengimą. Su nauju dalyku „Aukuras“ pasirodys Fuld „Mokyklos Draugai“. Būrelis vadovė p. Dauguvietytė-Kudabienė yra numatiusi per vieną šeštadienį 3,85 dol. Tuo vasaros pertrauką gerokai papildyti už antrą mokslo metų pusdirbėti. Gražu, kad yra entuziastai, kurie negailėdami nei dol., pažymėjimams blankų at-

HAMILTONIEČIŲ DEMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tarpininkauju įvairiais reikalais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont. Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

AUKŠTA KOKYBĖ-ŽEMA KAINA

Siuntiniai į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS PER US PARCEL POST.

Užsakymuose prašoma rašyti aiškiai siuntėjo ir gavėjo vardą, pavardę, adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

Kaina U. S. dol.

5 sv. mlt. p.kavos	Nr. 14 \$ 6.75	5 sv. m. p. kavos	Nr. 18 \$ 9.80
2 sv. m. p. kavos		5 sv. g. k. taukų	
1/2 sv. kakao	Nr. 15	2 sv. šokolado	
1/2 sv. šokolado		5 sv. m. p. kavos	Nr. 19 \$ 9.50
1/4 sv. arbatos	\$ 5.20	10 sv. cukraus	
11 oz. kompoto		12 plyt. bulijono	
		3 sv. g. k. taukų	
		(skardinėje)	
4 sv. m. p. kavos		2 sv. m. p. kavos	Nr. 20 \$ 7.15
1 sv. kakao	Nr. 16	1 sv. Aliaskos	
1 sv. šokolado		Salmon	
1/2 sv. arbatos	\$ 8.90	1/2 sv. kakao	
22 oz. kompoto		1/4 sv. arbatos	
		2 sv. m. p. kavos	
2 sv. m. p. kavos		1 Qua. alyvos	Nr. 21 \$ 6.00
1 sv. ryžių	Nr. 17	„Mazola“	
4 oz. Salmon		1 sv. saldinių	
4 oz. Tuna		1/2 sv. kakao	
6 oz. liežuvis	\$ 6.50	1/4 arbatos	
1 1/2 oz. j. pipirų		12 sv. gr. k. taukų	Nr. 22 \$ 6.00
4 oz. kokoso			
3/4 oz. kardamono		Individualūs paketai	
1 1/2 oz. cinamono		ruošiami susitarus.	
1 oz. majorano		Kava į visus paketus de-	
1 1/4 oz. paprikos		dama po 1 sv. skardinės.	

Pinigai: 100 DM \$ 21.50 į Vakarų Vokietiją. Dėl kitų kraštų prašome atsilaukti kurso.

HONEST AID, REG'D. 456 W. 63rd Street, CHICAGO 21, ILL. USA.

TAUTOS FONDO GEGUŽINĖ HAMILTONE.

Tautos Fondo Kanadoje Hamiltono Atstovybė liepos mėn. 15 d. rengia DIDELĘ GEGUŽINĘ.

Gegužinė bus prarastas ŠAU DYMAS mažojo kalibro šautuvais; LOTERIJA; veiks BU-FETAS su įvairiais gerimais ir užkandžiais.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti į šią gegužinę. Mielai laukiami SVEČIAI iš tolimesnių vietovių ir Amerikos.

Į GEGUŽINĘ nuo lietuvių bažnyčios tuojau po pamaldų išksta pirmas autobusas, paskutinis 15 val. Vaziuojantie ms savo priemonėm reik važiuoti šiuo keliu: pradedant York ir Dundurn gatvių kryžkelę važiuojama 6 keliu, pavaziavus 4 mylias sukiti į 5 kelią, 11-toj mylioje nuo kelio pradžios sukiti į kairę, kur užrašas rodo Boy Scouts Camp, 14-toj mylioje pasukti į dešinę, kur užrašas rodo gegužinės vietą. Šioje patalpoje vietoje praeitais metais buvo lietuvių para-pijos gegužinė.

TFK Hamiltono Atstovybė.

VIDURVASARIO VAKARAS

Didžioji vidurvasario šventė Lietuvoje buvo pradedama Joninių išvakarėse. Tačiau ir visoje Europoje vidurvasario šventė švenčiama nuo senų senovės ir lauzai degė nuo Baltijos iki Viduržemio jūros, liepsnų liežuviai žibėjo prie skandinavių fiordų ir ant Pirėnų kalnų viršūnių.

Šių dienų Kanados gyven-jų didžiūmą sudaro ateiviai iš Europos. Jie todėl atsivežė, dabar užlaiko ir kultivuoja visus savo tėvų-protėvių papročius. Iš kilmingai ir gražiai švenčiama vidurvasario šventė ir Kanadoje.

Londono, Ont., šiomet vidurvasario šventę surengė 1937 metais susiorganizavusi 25 moterų grupė, kuri pasirinko sau tikslą — remti ir globoti miestų vaikų ligoninę. Prie šventės suorganizavimo su efektyvia materiale parama prisidėjo daugumas žinomųjų Londono miesto įmonių, bendrovių bei įstaigų.

Šventė pradėta birželio m. square dance užsitęsė iki 20 d. 5 v. vakaro muzikos koncerto.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS

LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, priimanamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

SEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAS PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite: Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294. Westmount, Quebec

RENE BOURDAGES Reg'd
MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS

Specializuojus užsakymais paštu (mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf
įėjimas: 4504 Brebeuf street. Telefonas FR 9141

Nepaprasta gegužinė Wellande.

Toronto, Hamiltono, St. Catherines, Buffalo ir kitų vietovių lietuviai puikiai žino, kad liūksniausia praleidžia šventadienio vakarą, susitinka su draugais ir pažįstamais iš Amerikos ir įvairių Kanados vietovių, pasidžiaugia gražia gamta, atsigaišina bufete ir pasižaidžia prie europietiškos muzikos tik WELLANDE.

Todėl Wellando ALOK-tas rugpjūčio mėn. 4 d. (šeštadienį) ungarų parke, Port Robinson Rd. (1.5 mylios į rytus nuo Wellando važiuoti East Main St., ten pat, kur buvo Joninių gegužinė) rengia NEPAPRASTĄ GEGUŽINĘ. Kad ši gegužinė bus nepaprasta, įsitikins kas joje dalyvaus! Gegužinės metu veiks turtingas bufetas ir gausi puiki muzika.

Pradžią 5 val. po pietų. Muzika pradės groti 6 val. Nepalankus oras gegužinės nesusitrukdys, nes ten pat yra įrengta speciali salė. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

Wellando ALOK-tas.

PADEKOS

1951 m. birželio 24 d. mūsų dukters Onutės Liaukevičaitės vedybų proga visiems atsilankusiems ir už suteiktas gražias dovanas tariame širdingą ačiū sekantiems asmenims: Balčiūnams, Kajetonui ir Leonui, ir jų šeimoms, Nikui Balčiūnui, E. Radžiūnui, J. Baranauskui, Giedračiūnams, Zemačiūnams, P. Vaškevičiui, Matijošaičiui ir dukrai, Liaukevičiams, Virgučiams, Satkūnams, Korams ir kitiems; dvigubą ačiū p. Malenei Satkūnienei ir brolienei p. Julijai Liaukevičienei už pagalbą ir šilumą mano žmonai pavaišint svečius.

Taip pat didelis ačiū p. Virgučiui už nutraukimą fotografijų.

J. ir V. Liaukevičiai,
žentas ir dukta.

* * *

Aš, Balys Igliukas, nuoširdžiai dėkoju pp. Vincui Vasiiauskui, Albinui Andriūnui, Pranui Ramonui, Jonui Vasiiauskui ir P. Astrauskui mane sergantį Port Arthure lankiusiems ir keletą kartų materialiai parėmusiems. Ypač nuoširdžiai dėkoju p. P. Astrauskui.

Balys Igliukas.

* * *

Mano mielas, širdingas ir ne užmirštas ačiū už didelį dėmesį, kurį man atnešdavo, o be to, ir į savo namus priėmė, nes ligoninė sunku gauti kambarį, nes ligonis bendrai visų mažai laukiamas svečias. Ačiū pp. Jankaičiui už lankymą ir už brangią dovaną.

Ačiū p. Valckui už parvežimą savo automobiliu manęs į namus. Didelis ačiū p. J. Jotautiui už nukirpimą plaukų, man esant ligoninėje nepa-imant nė cento.

Finansiškai parėmusiems didelį ačiū: p. K. Bagdonui — žiaus, nevedęs. Atsakysiu tik į rimtus laiškus. Rašyti: M. K. 81 Salisbury Ave, Toronto 5, Ont., Canada.

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk Blvd Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

DIPLOMUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

L. ARMALIS

76 Culver St., SIMCOE, Ont.

ATIDARĖ LAIKRODŽIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ:

Priimu taisyti visų rūšių laikrodžius. Darbą atlieku greit, sąžiningai ir žymiai pigiau.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgąmetę praktiką,

ŽUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que.

Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.

Kainos žemesnės kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6,30 val.

BALTICKA

LIETUVIS BATSIUVIS.

Pataisymai ir užsakymai.

4666 Park Ave, Montreal.

Lietuviškoje

Jono LADYGOS

baldu

studijoje

„ARTIS“

salionai, sofos, foteliai pigesni kaip kitur. Užsaky mai ir pataisymai.

6114 Blvd. Monk, Ville Emard, Montreal. Telef.: TR 5535.

MONTREAL

MONTREALY BUS LIETUVISKAS FILMAS

„NL“ redakcijoje lankėsi JAV, užsiprenumeravo „NL“. Iš Bradfordo lankėsi, savo mašina, nuolatiniai mūsų svečiai pp. Brilvicai, trys broliai, Albinas, Vincas ir Aloyzas, P. Brilvicai dainavo per garsiaikalbį šokėjams ir sekantį sekmadienį pažadėjo atsilankyti į „NL“ pikniką broliai Brilvicai su savo kapela.

Malonu buvo matyti piknike naujus montrealiečius: iš Šveicarijos atvykusius pp. Oną, Stefą ir Vyta Mašalus. P. Stefa Mašalaitė per garsiaikalbį pa lydėjo vieną šokių dainavimu. Buvo pasveikinti iš Anglijos atvykę ir tapę naujais montrealiečiais pp. Telyčėnūs, Mamer tas su Hilda, Jasulevičius, Kazys Liet. Jūrininkų s-gos pirm. Anglijoje Antanas Keblys; iš Vok. atvykusi Marija Valiulienė su dukra Liuda - Elena.

Piknike atsilankė A. V. klebonas kun. dr. J. Kubilius. Buvo paskelbta darbo pasiūlymų ir paklausų. Vieni rado sau darbo, o kiti buvo patenkinti, kad pasitarnavo savo tautiečiams, reikalingiems darbo.

Gegužinė užtruko ligi 9 val. vakaro ir praėjo gražiai. Jau nimas daug šoko.

„NL“ SPAUDOS BENDRO VĖS SUSIRINKIMAS

Plačiau apie jį bus parašyta sekančiame „NL“ nr., o dabar pranešama, kad naujon Sp. b-vės „NL“ valdybion išrinkti: J. Juškevičius, J. Leknickas, J. Knystautas, J. Parojus ir J. Kardelis; kandidatai — A. Norkeliūnas, P. Narbutas ir D. Linkonas. Revizijos komisijon išrinkti: M. Juodviršis, K. Andruskevičius ir S. Kęsgaila; kandidatai — P. Rudinskas ir K. Lukas.

GRAŽIAI PRAEJĘS SEKMA DIENINIS POPIETINIS SUBUVIMAS

Prėjusį sekmadienį piknikas buvo gausus ir gana įdomus. Į pikniką atsilankė daug tautiečių iš kitur ir naujųjų montrealiečių. Visi jie buvo pasveikinti.

Iš Amerikos lankėsi. p. Petras Norkeliūnas su žmona ir žmonos sesute, Jule Hellen, kuri yra atvykusi iš Anglijos viešėti į Rochesterį pas pp. Norkeliūnus. Rochesteriečiai pp. Norkeliūnai viešėjo pas p. D. Norkeliūną, DLK Vytauto klubo pirmininką. P. Petras Norkeliūnas visus montrealiečius ir, bendrai, kanadiečius užkvietė į Lietuvių dieną Rochesterį, liepos 21 d. Iš Clevelando lankėsi inž. Jonas Lozoraitis. Iš Čikagos lankėsi, viešės pas pp. Anilius, Balyš Anilius su žmona ir Stepsa Viščiūsu su žmona. Iš Bbrooklyno lankėsi Petras Algis Daukša, žymus krepšinin kas ir futbolininkas, viešės pas pp. Karbelius ir Remeikius P. Daukša „NL“ palaikyti paaukojo 2 dol. Kiti atsilankiusieji iš

ISNUOMOJAMAS

kambarys vienam asmeniui. Galima naudotis virtuve. Kreiptis po 6 val. vakaro.
3579 Hochelaga

ISNUOMOJAMAS

saulėtas kambarys viengungiams arba vedusiems.
357—8 Ave, Ville Lasalle.

ISNUOMOJAMAS

kambarys vienam vyrui su maistu ar be maisto, arti Šv. Kazimiero bažnyčios.
3474 Messier St., Tel. AM 5246

ISNUOMOJAMAS

KAMBARYS
3518 Colonial, tarp Sherbrooke — Prince Arthur, su atskira virtuve, vienai ar dviem merginoms. 22 dol. mėnesiui.

ISNUOMOJAMAS

kambarys Verdune su teise naudotis virtuve. Teirautis po 6 val. vakaro: 1209 Osborne Ave., Verdun.

Estiška kailių prekyba siūlo Tamstoms gražius, aukštos kokybės

Kailinius paltus

fabiko kainomis. Galima ir išsimokėjimui. Atsilankykite ir įsitikinsite.

Darome taip pat pataisymus perdirbimus.

Kailininkas A. KOTKAS.
1481 Bishop St., Apt. 3,
Montreal. Tel. BE 4075.

MONTREALIO — TORONTO SKAUTŲ STOVYKLA RAŠO SKTN. J. BULOTA.

II. Galima būtų dabar paklausti ar pati stovykla pavyko, bei ją pakritikuoti?

Kur gi nėra klaidų?! Arba: „Kas nedirba — tas neklysta“, Bet ir tai, kaip sako sena patarlė, kad ir ant pečiaus gulėdamas gali nuo jo nusiristi...

Mano manymu, didžiausia klaida padaryta ta, kad ponai, astiprašau, broliai vienietų vadai, tuntininkai ir ypatingai skautininkai nepasirūpino atidėti nors porai dienų tą lietuvių, kuris padarė iš viso grožio, tiesiog purvyną ir kaip tik per svečių atsilankymą, už tai visuomenė turi atitinkamai reaguoti ar kailį išperti! Žiūrėk! Dievulis laiku mokėjo susitvarkyti, nes kai skautų dvasios vadas tėvas Kulbis pradėjo ruošti mišią prieš išpuošto gėlėmis po medžių šakomis altoriaus, tai lietuvių jau apstojo, o kai jas peržegnojimo pradėjo, saulutė tiesiog stebuklingai iš debesų išlindo ir švitinėjo per visas mišias, o man vis atsigavino ausyse seniai, seniai, dar Lietuvos stovykloje niūniuota skautų dainelė:

Tėvelis mūsų gamtelę myli,
Kai mišią laiko, paukšteliai tyli — ir tt.

Gaila, kad po taip puikių mišijų ir ypatingai gražaus, pritai kyto pamokslu, tuoj vėl pradėjo lynoti, bet ir tai čia irgi skau

tų kaltė, nes matyt neperkarš tai meldėsi, tad Gerasis Dievu lis ir nusprendė jų griekus nu plauti...

Iš pasisėkimų reik skaityti tai gražų jau minėtų visų rūšių ir skirtingų vietovių skautų ir skautų sugyvenimui ir susiartinimui bei daugelyje posėdžių neaiškumuose susitarimu. Toliau, gražaus skaičiaus naujų skautų kandidatų perėjimas po išpuošto ir gražiai pravesto žodžio į tikrųjų skautų eiles. Ką jau bekalbėti apie duotus žodžius ir skautų vyčių bei skautininkų eiles, kurie yra apsupti visokiausių tradicijų apie kuriuos nesipasakojama ir kuriuos tegalima pamatyti bei per gyventi tik būnant skautu vyčiu ar skautininku bei daėjus iki jų slenkščio ir kurie nesi duoda plunksna aprašomi.

Tiesiog garbė tokiai trumpai stovyklai susilaukusiai naujų skautų vyčių ir skautininkų. Ta proga asmeniškai sveikinu su paskautininko laipsniu ir Montrealio Skautų Tunto tuntininką inž. Naginionį linkėdamas jam nenuilstamos darbo tės skautijos labui.

Torontiečiams ir Montrealiečiams maloniosioms vyresnėms skautėms bei skautams vyčiams sunku ir surasti padėkos žodžių už skanias sriubas ir tt. Tai gerumai.

Bus daugiau.

MONTREALIO LIETUVIŲ NAMŲ STATYMO BENDRO VĖ.

Paskutinytis Lietuvių Namų bendrovės šėrininkų susirinkimas (VII. 7), buvo ypatingai gyvas, nes jame turėjo būti išspręstas pačios LN bendrovės tolimesnio egzistavimo klausimas.

Kaip žinoma, LN bendrovė, mažos šėrininkų grupelės spiriama, buvo atsidurusi krizėje. Ir vis dėlto, nepaisant tos opozicijos, balsų dauguma pasisakė už tai, kad LN b-vė tęstų savo gražiai pradėtą darbą, o tiems, kam su ja nepakeliui, atsiimtu įmokėtus pinigus ir apleistų šėrininkų eiles. Savime aišku, kad jaunai ir materialiai nesutvirtėjusiai LN bendrovei tokia, kad ir nedidelė (ne ką daugiau 1.000 dolerių viršijanti) operacija yra skaudi ir iki šiol vis dėlto buvo stengiamasi žūt būt jos išvengti, bet tas nepavyko ir todėl teko tą operaciją atlikti.

Šiuo metu būtų dar per anksti spręsti, ar ir kaip greit LN b-vė pajėgs po šios krizės atsigausti ir prarastas pozicijas išlyginti, tačiau yra rimto pagrindo tikėtis, kad LN b-vė užpildys atsiradusią spragą naujais šėrininkais, o atsipalaidavimas nuo nepatenkintųjų jai tik ir naudą išeis.

Ir iš tikrųjų, stebinčiam LN b-vės šėrininkų susirinkimui, nenoromis piršdavosi mintis, kad čia kas nors dar yra netvarkoje, kad tie asmenys, užuot įsijaukė keliu, kaip pakelti b-vės kapitalą ir pagreitinti LN statybą, vėtao bet kurį konstruktyvų projektą ir kėlė paniką.

Yra didelė tiesa, kad griauti yra kur kas lengviau, negu ką nors sukurti.

Dabar, LN b-vės šėrininkų tarpe vėl atgijo optimizmas ir pasitikėjimas.

LN b-vės valdyba, apsvačiusi susidariusią padėtį, apsisprendė nuo šiol siekti savo tikslų įgyvendinimo apdairiai, planingai ir be perdėto skubotumo. Ji yra įsitikinusi, kad dabar kiekvienas doras tautietis prisidės prie jos užsibrėžtų tikslų įgyvendinimo.

Dėka labiau pasitvirtinusių šėrininkų teikiamos paskolos, naujai įstojusieji galės pas juos kredituotis ir tuo būdu iš karto padengti viso šėro vertę, tuo pačiu iš pirmos dienos tapdami pilnateisiais šėrininkais, o

skolą galės grąžinti dalimis.

Patogiausiu būdu įsigyti „Nepriklausomos Lietuvos“ redak torius sutiko priimti mokamus už LN šėrus pinigus ir išduoti atitinkamus pakvitavimus.

LN b-vės valdyba yra pilnai įsitikinusi, kad lietuvių bendruomenės žmonės tikrai, parems šį taip gyvybiškai svarbų reikalą ir artimiausioje ateityje kiekvienas lietuvis stengsis įsigyti šėrą būsimųjų Lietuvių Namų statybai paremti.

V. Jovaras.

SLA 123 KUOPOS NARIO MOKESČIUS

Montrealy galima apsimokėti sekmadieniais piknikų metu. Kas neapsimokėjo, prašomi apsimokėti.

SUZIEDUOTUVES — VESTUVES

Visuomenininkas p. S. Jaspelkis susižiedavo su B. Tomkute; vestuvės numatytos rugpjūčio mėn. Jonui Žiurkevičiui ir Gražinai Adomaitytei šaukeris suruoštas pas pp. Mazūraičius; vestuvės šį šeštadienį Aušros Vartų parapijoje.

P. VYT. ŠIRVYDAS

buvo išvykęs krikštynų į Worcesterį, Mass., bet jau sugrįžo į Montrealį, kamė dirba JAV atstovyboje.

VYKSTANČIŲJŲ Į PIKNIKŲ ŽINIAI

Montrealio lietuvių piknikai vyksta kas šventadienis po pietų, Ville Lasalle, prie bulvaro, farmos vaismedžių sode, už Golfo lauko. Iš Ville Lasalle tą gegužinių vietą galima pasiekti pėsčia, einant paupiu, ar ba važiuoti Lachinės autobusu. Atvykus į Ville Lasalle, geriau sia persėsti ties A. Matulio restoranu (kampas Edvard ir 6-tos Ave) ir iš autobuso išlipti prie Braun farmos, pervažiavus Golfo lauko ribas.

Kas nori pasinaudoti medžių pavėsiu, turės patogumą, jeigu atsiveš kokį patiesalą atsėsti, kaldrą-dekl-paklodę.

Numatyti specialūs piknikai su programomis. Liepos 29 d. bus piknikas skiriamas specialiai „NL“. Bus ir kitų pasiskirčių.

Sekantis „Nepriklausomos Lietuvos“ numeris išeis liepos 26 d., nes daromos savaitės laiko atostogos.

TORONTO

ATVYKO IŠ ANGLIJOS

Pagyvėjus imigracijai iš Didžiosios Britanijos į Kanadą, neseniai į Torontą atvyko p. Juozas Kavolelis ir p. Juozas Valančius. Į Oshawą nuvyko p. Andrius Rupkalvis su šeima, o į Ottawą — p. Kostas Bružas. Pagyvenę kelias dienas Kanadoje ir susipažinę šiek tiek su gyvenimo sąlygomis šiame krašte, kai kurie iš jų pareiškė, kad Kanados gyvenimo standartas esąs aukštesnis negu pokarinės Anglijos. Ten kai kurie maisto produktai ir kai kurios kasdieninio gyvenimo prekės gaunamos tik ant kordelių. Atsinešimas į svetimą šalį, jų nuomone, esąs taip pat skirtingas abiejuose kraštuose. Neturintiam Britų pilietybės gyventojui sunkiau prasimušti amatuose ir prekyboje visai ne kalbant apie laisvąsias profesijas.

Jonas J. Juškaitis.

PARDAVINĖJO ARKLIENĄ VIETON JAUTIENOS

Keturi mėsininkai galvodami suradę būdą lengvai pasipelninti, pradėjo pardavinėti arklieną mėsa žmonių maitinimui. Ontario provincijoje galima prekiauti arkliena — jeigu tik atsiranda tos prekės paklausa. Bet įstatymai reikalauja, kad tokia mėsa būtų aiškiai pažymėta, kad ji arkliena. Teismo atsakomybėn traukiamieji to nebuvo padarę. Priešingai, jie pardavinėję arklieną, sakydami, kad tai malta jautiena. Teismo analuose tai pirma byla tokio pobūdžio Toronte. Kal

tinamieji, jeigu būtų rasti teisumo kaltais, gali būti nuteisti sumokėti po 100 dol. arba sėdėti tris mėnesius kalėjime.

J. J. J.

TORONTO SKAUTAI SVEČIUOSE.

Gražų liepos mėn. šeštadienio vakarą, Toronto skautai svečiavosi pas kanadiečius, iškilaujančius Crooked Creek slėnyje. Šalia mūsų skautų, kai po svečiai, dalyvavo ir keletas indėnų iš Brandforto.

Laužo programos metu buvo reta proga pamatyti idomius indėnų šokius, pasigėrėti jų dainomis.

Šia proga indėnai užkvietė mūsų šokius į jų metinį festivalį, kuris įvyks rugpjūčio 9, 10 ir 11 dd. Ohnedagowak (Great Pine) miško teatre prie Highway Nr. 6, 22 mylios už Hamiltono.

— Dalia Kubertavičiūtė ir Jonas Maurukai pakrikštijo savo dukrą Dainos vardu.

— Dr. J. Gasiūnas lankėsi Toronte iš JAV, kur jis North Dacota dirba gerklės ligų gydytoju.

— Pranas Puškorius susituokė su Marija Eidukaityte, abu akademikai.

— Gen. Hospital ligoninėje gydosi p. Čiuplinskienė ir iš Timmins lietuvis p. Gurklys.

— Torontietį Antaną Kežį naitį ištiko saulės smūgis, dėl to jis turėjo gydytis. Visiems la tokiu pobūdžio Toronte. Kal

Imigracijos (darbo, buto garantijų sudarymas), nuosavybės perleidimo, paskolų parūpinimo, palikimų, pilietybės ir kiti reikalai. — Atstovavimas teismuose ir įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai ir nuorašai. — Visokeriopos informacijos. — Gynimas lietuvių interesų Kanadoje ir kitose valstybėse atliekamas pri tyrusių teisininkų ir kalbininkų, studijavusių Amerikos ir Europos univeristetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS BIURAS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

Skelbimas

Šiais metais pirmoji Lietuvių gegužinė - piknikas St. Catharineje, Ont.

Penkių metu sukakties „Laisvąsios Lietuvos“ proga Lietu vos Atgimimo Sajūdžio St. Catharineje, Ont. įvyks piknikas, vėsių, ten sukti į dešinę farmos, kur yra pikniko vieta. Gegužinė Wasil Bardadyn farmoje (visai arti miesto, viena mylia kelio) rengia didelį pikniką. Numatoma labai įdomi ir pla ti programa, kurią daugumoje atliks svečiai iš Toronto.

Veiks turtingas bufetas su šaltais ir šiltais gėrimais, šokiai, loterija ir kiti įvairumai. Pradžią gegužinės 4 val. po pietų. Jeigu kartais užtikty la bai blogas oras, gegužinė - piknikas bus atidedamas ateinan čiam šeštadieniui, liepos mėn. 28 dieni.

Į gegužinę važiuoti reikia autostrada „Queen Elizabeth Way“ ir pravažiavus įvažiavimą į St. Catherine's miestą pro Lake St., reikia sukti ne į mies

DIDELIS VILNIAUS AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS...

(Atkelta iš pirmo psl.)

čiais gėrimais. Grieš puiki ir žinoma italų kapela. Programa gegužinės bus labai įvairi. Kiekvienas atvykęs į gegužinę, nesigailės, turės gerą progą grynų oru pakvėpuoti, susitikti su savo pažįstamais ir nors trumpą valandėlę atitrūkti nuo savo kasdieninių rūpesčių ir vargų. Todėl visi į Hamiltono metinę šventę — liepos mėn. 22 dieną ir į gegužinę... Į gegužinę vykstama tuojau po pamaldų specialiais autobusais. Paskutinis autobusas eis nuo parapijos bažnyčios 5 val. po pietų. Planas, nurodąs kelią į mesnį darbą, prašomi jam pagegužinę, bus pakabintas klebonijos sienoje, 58 Dundurn tiečiui išlaikyti sveikatą ir drauge išlaikyti ir jo švelnųjį Parapijos Komitetą.

SOLISTO KEVELIO NELAIME

Simpatingąjį mūsų tenorą p. Kovelį ištiko skaudi nelaimė: jis gana sunkiai susirgo. Šiaip jis fizinį darbą dirba, bet tas darbas labai pakenkė jo balso aparatui. Paskutiniu metu gerklės sveikatos stovis yra toks, kad jis negali dainuoti ir net gresia pavojus visai netekti balso. P. Kovelius gydytojais pataria keisti darbą, bet dėl to jis varžosi, o rezultatas toks, kad gali būti gerklei visai negerai. Todėl tautiečiai, parapijos bažnyčios 5 val. po pietų. Planas, nurodąs kelią į mesnį darbą, prašomi jam pagegužinę, bus pakabintas klebonijos sienoje, 58 Dundurn tiečiui išlaikyti sveikatą ir drauge išlaikyti ir jo švelnųjį Parapijos Komitetą.